

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 6. — Telefon št. 8122, 8123,
8124, 8125, 8126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 8. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.186,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Hitler v novi poziciji

Ze davno preden je Adolf Hitler pre-
šel oblast v Nemčiji, še v časih, ko se
je moral še zelo potegovati za simpati-
je občinstva, so mnogi možje svetovali,
naj se mu čimprej prepusti režim, češ,
da se bo s tem fatalno pridobivala moč
njegovih parol najhitreje obrabila.
Toda drugi tudi modri možje so zavra-
čali take nasvete in predloge sklicujoč
se na silno opasnost, ki bi jo mogel do-
biti njegov režim za pozicijo Nemčije v
notranji, še mnogo bolj v zunanji poli-
tiki.

Kje so že tisti časi, ko se je še na ta
način razpravljalo o Hitlerju! Vendar
nam prav ta, recimo — teoretična dile-
ma prihaja na um sedaj, ko je tisti mož
po smrti maršala Hindenburga zavzel
še predsedniško funkcijo in postal tudi
v formalnem pogledu neomejen gospodar
Nemčije. Zakaj prav o komentarjih
k prevzemu tolike oblasti se te dni zno-
va pojavljajo in ponavljajo dileme,
prav kakor pred petimi leti, namreč: ali
pomeni ta ogromna kumulacija moči v
Hitlerjevih rokah veliki in napadni po-
gon navzgor za narodni socializem, ali
pa je to tako rekoč pospešitev njegove-
ga propada in konca.

Kdo si upa prerokovati v teh razbur-
kanih, neprestanih presenetljivih spre-
membah polnih časih? Da ni nemški na-
rodni socializem doživel onega fatalne-
ga 30. junija, ki je tako silno omajal
vero v njegove notranje sile, bi se ko-
mentarji te dni glasil mnogo bolj opti-
mistično. Ali ravno tisti, ki dvomijo v
zveličavnost njegovih idej, pa mu hkrati
želijo čim prej neuspeha, prav tisti,
se zdi, morejo biti posebno zadovoljni s
tem, da je postal Hitler neomejen go-
spodar v državi. Zakaj sedaj ni nobene
ovire več s tako prirodo, da bi mogla
preprečevati uresničenje narodno - so-
cialističnega programa; vse tako ime-
novane višje sile so sedaj odstranjene
in Hitler ima popolno možnost, da po-
kaže, kaj more in zna.

Pa ne le možnost, marveč tudi dol-
žnost. One velike nemške množice, ki so
dile za svojim vodjo, se sedaj ustavlja-
jo v onem usodnem razpoloženju, ko
hočejo videti, kaj bo novega in velikega
prišlo izpod njegove čarodejne voditeljs-
ke palice. Sedaj in odslej ni več izgo-
vora, da so ovire morda v nevednosti,
v konservativizmu in negibnosti si-
volasega državnega predsednika ali v
kakih drugih činiteljih, ki jih drži stari
maršal, kakor je držal menda pretaka-
nega Papena in brčkone še marsikoga.
Ali čim manj ovir, tem bolj rastejo
dolžnosti, tem večja postaja odgovor-
nost. In pričetek tega novega stanja je
že tu, je nastopil takrat, ko se je Hitler
dal proglasiti za novega predsednika,
čeprav je pridržal staro ime.

Kakor obraboma tehtnost teh stvari,
se vsiljuje preudarek, da tu sploh ni di-
leme. Zdjaj, ko se je pred podlignim le-
tom, prav za prav pa že pred mnogimi
leti sprožil v nemškem narodu ta silni
plaz, ki se imenuje hitlerizem, je edina
možnost, da se izživi do svojega kraja.
Plaz ustavlja pač blaznost. Reguli-
rati hitlerizem se je nekaterim dne 30.
junija fatalno slabo obneslo. Naj ga te-
daj regulira sam Adolf Hitler. Škoda
da bi se tratile energije za odstranjevan-
je ovir, kakor so mogle prihajati od
strani starega Hindenburga; s tem bi
se prirodni proces, ki je po fatalnih za-
konih zgodovinskega razvoja sprožen,
samo zavlačeval, zakaj da bi bile te
ovirajoče sile Hitlerja v bistvu zadržale
ali celo preizkusile ter zavrgle, v to
po dosedanjih izkušnjah pač ne moremo
verjeti.

Pa še več. Pokojni Hindenburg je bil
silno preudarna, zelo modra osebnost.
Mislimo to v onem prav občinem smi-
slu, kjer se ne daje poudarek na vred-
notenje, marveč se pušča veljavno eno-
stavnemu stališču: pustimo času, da
opravi svoje. Te vrste modrost pa ni
nikdar borbeno. Morda pa so zaradi za
seno rajnega maršala tudi drugačne
sile, ki so modre na drug način, bolj
pretkano in bolj borbeno. Če so te sile,
se bo razvoj mogel in moral poprej
opreti nanje, nego bi se pod Hindenburg-
gom, zakaj kolikor bolj sproščeno se bo
posledje Hitlerja udeleževal na poti svoje
totalne realizacije, tem brže in močnejše
se bodo čutile prizadete one sile, tem
prej bodo smatrale, da morajo nasto-
piti.

Če govorimo o nekih silah v ozadju,
se že samo ob sebi razvidi, da mislimo
s tem na državno obrambo, na staro
nemško armado, ki se prav te dni v ne-
šetih razmotiranih zapadnega tiska
neprestano imenuje. Prav za prav je
presenetljivo, kako trdovratno in po-
zi-
tívno se obračajo neki informacijski vi-
ri na nemško državno obrambo, ki ji
priznajo samosvoj voljo in prav do-
ločno politiko, kakor da je to popolno-
ma opredeljena, samostojna oblast v
državi. Mogoče je dvojno; ali so temelj
takemu pojmovanju povsem konkretne
informacije, ali pa se tu zida na staro
tradicijo, ki je res dolga desetletja po-
menila močno realnost, ki pa morda da-
nes ni več.

Hitler, ki je izvedel 30. junij, bi se
pač ne mogel vdati pred nekim drugim
krogom ljudi, ki bi mu hotel vsiljevati
svojo voljo, pa naj bi bil ta krog tudi

Dr. Schacht — diktator Nemčije

Hitler je postavil guvernerja Državne banke za gospodarskega diktatorja Nemčije in mu dal vsa potrebna pooblastila — Usoda hitlerjevskega režima je odvisna od njegovega uspeha

Berlin, 8. avgusta. r. Smrt sivolasega mar-
šala Hindenburga in sklep, da postane do-
sedanji kancelar Adolf Hitler ob enem tu-
di vrhovni glavar nemške države, dajejo
smernico vseh nadaljnjih dogodkov v Nem-
čiji. Nemška vojska, v kateri so nekateri
krogi gledali najnevarnejšega nasprotnika
Hitlerja, je takoj po smrti Hindenburga
prisegla zvestobo onemu Hitlerju, ki je bil
še pred dvajsetimi leti naveden mušketir
bavarskega pešpolka. Prevzem vrhovno dr-
žavne oblasti se je izvršil na prilično pre-
senčenje vsega inozemstva docela mirno
in gladko. V zvezi z boleznijo Hindenburga
so se za slučaj njegove smrti napovedovale
težke notranje krize. Pri tem se je opozar-
jalo zlasti na nasprotstva, ki so zavladala
med vodstvom narodno socialističnega re-
žima in vodilnimi generali vojske. Govori-
lo se je celo o možnosti vojaške diktature.
Zgodilo pa se je baš nasprotno. Vse te
kombinacije so se izvirale iz nedovoljnega
poznavanja nemškega duha. Spoštovanje
avtoritete leži že v nemški krvi. Brezpogoj-
na in vrhovna avtoriteta nemškega naroda
pa je danes brez dvoma Adolf Hitler. Po-
vsem logično je bilo, da se je Reichswehr
docela avtomatično postavila ob stran te
avtoritete. Pritisak od zunaj je že poprej v
največji meri pomagal graditi Hitlerjevo
avtoriteto.

Trenutno vlada največje zanimanje, ko-
ga bo Hitler izbral za svojega namestnika.
Že z zakonom, s katerim je prešla vsa
oblast na Hitlerja, je dal razumeti, da mi-
sli v praksi deliti vrhovno oblast s svojim
namestnikom, ki bo v resnici samo izvrše-
valec sklepov vrhovnega šefa države, tako
da bo Hitler tudi še nadalje ohranil svojo
avtoriteto s to razliko, da bo odslej sam

tudi vrhovna instanca v državi. Po zadnjih
vesteh Hitler ne misli imenovati samo ene-
ga namestnika, marveč dva. Na ta način
se hoče izogniti vsaki možnosti nesporaz-
umov in trenj med narodno socialistično
stranko in vojsko. Zato namerava imeno-
vati pruskega ministrskega predsednika
Göringja za svojega političnega, vojnega
ministra generala Blombergja pa za svojega
vojaškega namestnika. Göring bi ga zastop-
pal v svojstvu kancelarja, general Blom-
berg pa v svojstvu vrhovnega poveljnika
vojske. Hess, ki se je prav tako omenjal v
zvezi s temi kandidaturami, bi postal Hit-
lerjev namestnik v svojstvu predsednika in
voditelja narodno-socialistične stranke. Z
imenovanjem Papena za poslanika na Du-
naju se je odkrival Hitler tudi tega opas-
nega nasprotnika in tako upa, da se mu bo
posrečilo vzpostaviti notranji mir in pre-
prečiti nevarne dogodke, slične onim 30.
junija.

V nizu dogodkov zadnjih dni v zvezi s
smrtjo Hindenburga pa je ostala v širši
javnosti skoro neopazena še neka druga
izredno važna izprememba v Nemčiji, ki
predstavlja obenem prvi ukrep Hitlerja kot
državnega poglavarja. To je imenovanje
guvernerja nemške Državne banke za dr-
žavnega gospodarskega ministra. To je go-
stovo ena najvažnejših in najdalekosežnej-
ših odločitev. Dr. Hjalmar Schacht je po-
stal s tem dejanski diktator nemškega go-
spodarstva in poleg Hitlerja najodločilnej-
ši činitelj nemške države. Gospodarska
vprašanja že tedne in tedne dominirajo nad
vsemi drugimi. Noben resor v nemški vlad-
i danes ne zahteva tolike aktivnosti, ka-
kor resor gospodarskega ministra. Na to
mesto je Hitler sedaj postavil guvernerja

Državne banke dr. Schachta, kar pomeni
toliko, kakor združitve kancelarske in
predsedniške oblasti v Hitlerjevih rokah.
Guverner Državne banke, šef nemške va-
lutne politike dr. Schacht je postal s tem
diktator celokupnega gospodarskega in fi-
nancnega življenja. Vse niti ekonomskega
mehanizma so sedaj združene v njegovih
rokah. To presega celo gospodarsko dikta-
turo Roosevelta. Princip »Führertuma«
je s tem v Nemčiji izveden do skrajne kon-
sekvence.

Ze sem ta naravnost revolucionaren ko-
rak priča, kako resen je gospodarski polo-
žaj Nemčije in da je treba v najkrajšem
času pričakovati na tem področju usodne
odločitve. Niz problemov čaka nujne od-
ločitve. Prizadevanja za omiljenje brezpo-
selsnosti so rodila sicer lepe rezultate, toda
za ceno težkih žrtv, ki so hudo oslabile
drugo fronto narodno-gospodarske zajedni-
ce. Zato čaka dr. Schachta najtežje nalo-
ge. Zlata podlaga nemške Državne banke
je pri koncu in 12. ura je napočila za reš-
itev nemške valute. Dr. Schacht je že en-
krat rešil nemško marko pred poplavo in-
flacije, toda sedanja naloga ni nič manjša
in nič lažja. On je poklican, da reši to, če-
sar doslej narodno-socialistični doktrinarji
niso mogli, a to je, da najde »sintezo med
idealizmom narodno-socialističnega hote-
nja in med realnimi zahtevami gospodar-
stva«. Je to naloga, ki ima malone ekspe-
rimentalno važnost za ves svet, kajti kon-
cem koncev gospodarska kriza na svetu ni
nič drugega kakor neskladnost med »ideal-
nim hoteanjem in realnimi zahtevami živ-
ljenja«.

Dr. Schacht je odločen branitelj stabil-
nosti marke. Ohraniti stabilnost marke je
prva in glavna naloga njegove politike,
kateri se bodo morali pokoriti tudi pro-
gramatični cilji hitlerjevskega režima.
Polg tega pa mora Schacht ohraniti tudi
vsaj na doseganju visini nemško produk-
cije. Celi vrsti nemške industrije grozi
kriza zaradi pomanjkanja sirovin, za ka-
tere ni potrebnih delnic. To dejstvo je ta-
ko odločilne važnosti za celotno življenje
in razvoj Nemčije, da je od njega dejans-
ko odvisen ves nadaljnji obstoj režima.
Baš zaradi tega je tudi Hitler opremil dr.
Schachta z vsemi pooblastili gospodarske-
ga diktatorja. Kakor v dobi najhujše voj-
ne krize, je tudi sedaj mobilizirana vsa
nemška znanost, da najde pota za ustvar-
janje novih sirovin in njihovih surogatov.
Listi že sedaj skoro vsakodnevno objavl-
jajo odloke ministra za gospodarstvo, v
katerih podrobno predpisujejo uporabo su-
rogatov. V nemških laboratorijih že mri-
zlično studirajo nove možnosti produkcije
in že so izračunali, da bodo letos prihrani-
li mnogo milijonov deviz za nabavo siro-
vin.

Tako je postal dr. Schacht gospodarski
diktator Nemčije in mnogo odločilnejši,
kakor vsa narodna socialistična stranka
in vsa nemška vojska. On je danes vodi-
telj velike ofenzive in šele, če se ta ofen-
ziva posreči, so verjetne publikacije, s
katerih se je mnogo razpravljalo zadnje
dni v inozemskem tisku o prebojanju poli-
tičnega razvoja v Nemčiji. Na gospodar-
skem polju, ne pa na notranjem ali za-
njanepolitičnem, se bo odločila borba za
obstoj narodno-socialističnega »brejega
carstva«.

Jugoslavija in Avstrija

**Jugoslavija je zavzela kot pobornica avstrijske ne-
odvisnosti edino možno nevtralnno stališče — Posledice
Mussolinijevega vmešavanja**

Pariz, 8. avgusta. M. »Journal des
Debats«
objavlja članek, v katerem se
bavi s stališčem, ki ga je zavzela Jugos-
lavija o priliki poslednje hitlerjevske
revolucije v Avstriji. Pisec naglašja, da
je tolačenje jugoslovenskega stališča
s strani Italijanskega in po njem inspi-
riranega inozemskega tiska docela na-
pačno ter dokazuje na podlagi dejstev,
da je Jugoslavija bolj kot katera druga
država pobornica neodvisnosti avstrijs-
ke republike že zaradi tega, ker je Ju-
goslavija odločna zagovornica mirov-
nih pogodb. Jugoslavija pa tudi ne želi
lmed za neposrednega sosedo velike
Nemčije. Ne sme se pozabiti, da bi bila
ena posledic priključitve Avstrije k
Nemčiji tudi ta, da bi koroški Slovenci
prišli pod oblast one Nemčije, ki na
svojem ozemlju ne trpi narodnih manj-
šin, kar bi pomenilo za koroške Sloven-
ce, da bi prišli iz dežja pod kap.

To so razlogi, zaradi katerih je Ju-
goslavija v zvezi z dogodki v Avstriji
zavzela docela nevtralnno stališče. Na
meji je bila izvajana najstrožja kontro-
la, a vsi begunci iz Avstrije so bili ta-
ko aretirani, razoroženi in internirani.
Celo avstrijski poslanik v Beogradu se
je zahvalil zunanjemu ministru g. Jev-
tiću ne samo za korektno ravnanje ju-
goslovenskih organov na meji, marveč
tudi za njihovo lojalno in brezprikorno
postopanje, s katerim so preprečili, da
bi hitlerjevski uporniki dobivali od svo-
jih somišljenikov iz Jugoslavije ali od
drugod kakršnokoli pomoč in podporo.

Italijanski pomorski manevri

**Skrivnostna konferenca državnih podtajnikov za voj-
sko, letalstvo in mornarico z Mussolinijem**

Rim, 8. avgusta. k. Z večerajšjo fiktivno
morsko bitko na odprtem morju pred gae-
talijskim zalivom so se zaključili tirenski ma-
nevi italijanskega vojnega brodograja. Pri
večerajšnji lahki je sodelovalo 50 italijan-
skih vojnih ladij. Na eni izmed vodilnih
krizark je vajam prisostvoval tudi minist-
rski predsednik Mussolini, ki je že na vse
zgodaj prispeval z velikim trimotornim le-
talom iz Rima v Gaeto. Ob zaključku vaj je
bila revija brodograja, zvečer pa se je Mus-
solini vrnil v Rim. Kakor sta vrhovni admi-

ni, eno stare državne armade. Ako hoče
svojo voljo in svoj režim izvesti do po-
polne realizacije, potem je moral že
davno vzeti v račun tudi eventualni
afront zoper visoke generale, ki bi ho-
teli vršiti svojo posebno politiko. Zakaj
Hitler bi pač ne bil več Hitler, ako bi se
držal po milosti armadnega štaba; mir-
no moremo trditi, da bi se tako razmer-
je ne moglo držati dolgo.

Tudi v tem primeru Hitlerjevo napre-
dovanje do predsedniškega mesta ne
more prinesiti drugega kot pospešitev
odločitve, razjasnitev v skorajšnjem
času.

Baš zaradi tega, ker smatra neod-
visnost Avstrije za eno izmed glavnih
točk svoje zunanje politike, je Ju-
goslavija energično odklonila tudi vsa-
ko osamljeno intervencijo neke tretje
države v Avstriji. V Jugoslaviji se do-
bro zavedajo, da avstrijska politika
Mussolinija ne samo da ni olajšala po-
litike in položaja pokojnega Dollfussja,
marveč je odvrgla Avstrijo od nalpri-
rodneje rešitve, braneč ji, da išče za-
slombe pri svojih prirodnih podporni-
kih, to je pri državah Male antante.
Jugoslaviji ni mogoče odrekati pravi-
ce, da ne dovoli drugi državi, da mo-
nopolizira avstrijsko vprašanje in da
postane varuh nove avstrijske repu-
blike.

Znana je v ostalem popolna identič-
nost stališča Londona, Pariza in držav
Male antante v pogledu Avstrije. Ga-
rančija avstrijske neodvisnosti spada v
delokrog Društva narodov in v nalogo
podpisnikov dokumentov, ki tvorijo
mednarodni status Avstrije. V ostalem
pa je že dovolj, da obstoja v Srednji
Evropi Medžarska kot trdnjava Ita-
lijanskega vpliva. Pustiti Avstrijo, da po-
stane v enaki meri odvisna od Italije,
bi pomenilo porušiti ravnotežje v Po-
dunavju in kompromitirati varnost ne
samo Jugoslavije, marveč vsega evro-
pskega mira. Zato odobravajo tako
Anglija, kakor Francija, kakor tudi obe
ostali članici Male antante stališče Ju-
goslavije in se z njim v celoti solidari-
zirajo.

ralski poveljstvu v Franciji in Angliji opu-
stili običajne velike manevre, so bile tudi
italijanske pomorske vaje skromnejšega ob-
sega. Čeprav poročajo fašistični listi o njih
v posebnih poročilih z naslovi čez cele
strani.

V Gaeti je bila zadnja dva dneva zasi-
drana tudi Mussolinijeva jahta »Aurora«.
Sredi manevrov se je na jahti sestal ita-
lijanski generalni štab pod vodstvom genera-
la Badoglija. Konferenci so prisostvovali tu-
di državni podtajnik za vojno mornarico
admiral Cagnolari, za letalstvo general
Valle ter vojsko general Baistrocchi in taj-
nik fašistične stranke Starace. Konferenca
je bila zelo važna, vendar pa podrobnih
poročil o njenem poteku ni. Uradni krogi
naglašajo le, da so na tem sestanku raz-
pravljali predvsem o preureditvi obstoje-
čega sistema predvojaške izobrazbe, ki naj
prilpomore k skrajšanju sedanjega rednega
vojaškega roka in tako znižanju izdatkov
za vojsko. V rimskih političnih krogih go-
vore tudi o izključno notranje-političnih
zadevah, o katerih naj bi bili razpravljali
na tej tajnostni konferenci.

**Naročite — čitajte
„ŽIVLJENJE IN SVET“**

Samo režimovci imajo pravico do kruha

**Avstrijska vlada odstranja tudi iz zasebnih podjetij
svoje politične nasprotnike**

Dunaj, 8. avgusta. d. Uradno poročajo,
da je na večerajšnji seji ministrskega sveta
podkancelar Starhemberg kot vodja var-
nostne službe podal najprej obširno poro-
čilo o obstoječem položaju. Nato je mini-
strski svet sklenil zakon o področju ge-
neralnega državnega komisarija za izredne
ukrepe proti protidržavnim stremljenjem v
zasebnem gospodarstvu. Ta zakon daje ge-
neralnemu državnemu komisariju pravico
nastopati proti protidržavnim delodajalcem
in delojemalcem. Tako sme odtegniti delo-
dajalcem koncesije, zatvoriti njihove obra-
te, na drugi strani pa sme odrediti odpust
delojemalcev iz službe ter imenovati na
njihovo mesto ljudi, ki jih smatra za za-
nesljljive. Vlada izjavlja, da bo pri izjavi-
nju zakona upoštevala upravičene interese
zasebnega gospodarstva in da hoče izdaja-
ti zgolj odredbe, ki jih smatra iz nujnih
razlogov varnosti ter državne politike za
sedaj potrebne in ki bodo razveljavljene,
kakor hitro bodo odpadli ti razlogi.

reorganizaciji vsoke šole za kmetijske
Ministrski svet je nadalje sklenil tudi za-
kon o visokih šolah, ki vsebuje določbe o
reorganizaciji visoke šole za kmetijstvo ter
visoke šole za montanistiko v Leobnu, na
drugi strani pa nudi možnost, da se iz
vzrokov štednje opuste na vseh visokih
šolah gotove stolice ter zmanjša število
znanstvenega osebja.

»Wiener Zeitung«
je objavila napoveda-
ni zakon o posebnih ukrepih proti javnim
nameščencem, ki so se deležili uporniškega
pokreta 25. julija. Ta zakon velja za
vse javne nameščence, državne, deželne,
okrajne, občinske, kakor tudi za pripadni-
ke vseh drugih javnih ustanov. Če obsto-
ja grota komurkoli izmed njih sum, da je
sodeloval pri prevratu, se mu morajo takoj
ustaviti službeni prejemki. Po pravomočni
obsojbi se prejemki zaplenijo, po ustavitvi
postopanja ali po oprostitvi razsodbi pa se
v celoti izplačajo. Zadnja določba velja
tudi, če se do 31. decembra ne uvede ka-
zensko postopanje. Določbe o zaplenbi
prejemkov veljajo tudi za pokojne in
prekrobnike.

Pokojnina Dollfussove vdove

Dunaj, 8. avgusta. d. »Uradni list«
je objavil zakon od 3. t. m., s katerim se pri-
znava družini pokojnega kancelarja dr.
Dollfussja pravica do preskrbe iz državnih
sredstev. Vdova dr. Dollfussja bo prejema-
la popolno prejemke svojega umrlega moža
in pripadajoče doklade za otroka. Ako bi
se na novo poročila, umrla ali pa, če bi iz
kakšnega drugega vzroka prenehala pravi-
ca do te preskrbe, bosta prejemala nepre-
skrbljena otroka dr. Dollfussja do 21. leta
starosti polovico preskrbine za vdovo in
doklado, ki pripada sirotam državnega na-
meščenca v enakih razmerah.

Ukinjenje obsednega stanja

Gradec, 8. avgusta. d. Uradno objavlja-
jo, da je varnostni direktor za štajersko,
orožniški polkovnik Zellberg, odredil, naj
se danes ob 7. zjutraj ukine obsedno sta-
nje, ki je bilo proglašeno 25. julija nad
štajersko zaradi narodno-socialistične usta-
je.

Policisti pred sodiščem

Dunaj, 8. avgusta. wk. Pred vojaškim
sodiščem se je začela danes razprava proti
devetim policijskim organom, ki so obto-
ženi veleizdaje, ker so aktivno sodelovali
pri zajetju pokojnega zveznega kancelarja
dr. Dollfussja, ministra Feyja in državnega
tajnika Karwinskoga. Med obtoženci sta
poleg stražnikov tudi rajonski nadzornik
in dva nadstražnika. Obtožnica navaja, da
so bili ti stražniki najeti za prikritje prave-
ga namena upornikov. Štirje med njimi
so stražili prevoz upornikov od telovadnice
do kancelarjeve palače na cesti ter so pazi-
li, da ni nihče poročal dalje o sumljivih
pripravah. Res so ti štirje stražniki tudi
prišli nekega kriminalnega nadzornika in
varnostnega uradnika, ki sta hotela javiti
policiji, kaj sta opazila. Pri zaslišanju so
se obtoženci zagovarjali, da o stvari niso
bili poučeni. Če bi bili vedeli, da se priprav-
lja napad na zveznega kancelarja, bi jih ne
bil nihče pregovoril za to delo. Razprav-
še ni končana.

Nova obsodba

Gradec, 8. avgusta. w. Pred tukajšnjim
vojaškim sodiščem je bila danes razprava
proti voditelju upornikov v Schwambergu
na zapadnem štajerskem, nadučitelju
Graggerju. Pri pokretu so sodelovali tudi
trije njegovi sinovi, izmed katerih je eden
padel, drugi je v ječi, tretji pa je pobeg-
nil v Jugoslavijo. Graggerjev ženi se je
zaradi žalosti omračil um. Po končanem
zaslišanju je bil Gragger obsojen v do-
smrtno ječo.

Skladišče orožja pri Alpinemontan

Dunaj, 8. avgusta. n. Orožniki so danes
v skladiščih in delavnici podjetja »Alpi-
nemontangesellschaft«
v Donawitzu odkrili
večje količine orožja, pušk, streljiv, ročnih
grenat, bomb in drugega materiala. Orožje
in strelivo sta bila sicer avstrijskega po-
rekla, toda ugotovili so, da so ju pripeljali
iz inozemstva, ker je bilo deloma še spravl-
jeno v zabojih pod oznako »storo železo«.
Našli so tudi fakturirane tovarne liste.
Kontrola oblasti na meji je bila doslej sko-
raj nemogoča, ker je podjetje iz tujine
vsak dan prejelo velike količine starega
železa in orožja.

Poslabšanje italijanskih financ

Rim, 8. avgusta. k. Finančni položaj
v Italiji, o katerem inozemski tisk v
zadnjem času prinaša toliko pesimistič-
nih poročil, se je tudi po poslednjem
oficelnem poročilu »Banca d'Italia«
dejnako znova poslabšal. Zlata rezerva
se je v času od 20. do 31. julija t. l.
znižala za celih 18 milijonov na 362 mi-
lijonov 403.000 lir. Obtok denarja se je
povečal za dobrih 400 milijonov lir.
Skoraj za 100 milijonov lir so se zni-
žali depoziti na tekoči račun

Smrt generala Kusmaneka

Dunaj, 8. avgusta. d. Včeraj je na Dunaju
umrl znan branitelj trdnjave Przemysla
med svetovno vojno, general Herman Kus-
manek.

Avstrija v negotovosti

V pričakovanju nadaljnega razvoja odnošajev z Nemčijo po prihodu Papena na Dunaj

Dunaj, 8. avgusta. d. Kakor poroča »Politische Korrespondenz«, je avstrijska vlada izdala zaproseni agenturki imenovanju nemškega podkancelarja Papena za izrednega poslanca in pooblaščenega ministra nemške republike na Dunaju. »Reichspost« pripominja: Počakajmo, da vidimo, kako bo Papen izpolnil svoje poslanstvo za pomirjenje med obema državama.

Tauschitz priporoča opreznost

Pariz, 8. avgusta. n. »Matin« se danes ponovno obširno bavi z razpletom latentne politične krize v Avstriji in pravi med drugim:

Očividno se nova Schuschniggova vlada ne počuti prav prijetno. Novi kancelar se vse preveč obotavlja. Vprašanje je, ali ne bo zopet kak nov blisk osvetlil nemško nebo, ki je sedaj vse zastrto z oblaki.

Državni tajnik pri zunanjem ministrstvu Tauschitz je med tem znova prevzel posej avstrijskega poslanika v Berlinu, svetovalec pa je avstrijskemu kancelarju najhujšo opreznost. Tauschitz bi najrajši dosegel kak modus vivendi z Nemčijo, vendar pa zanj sam noče dati pobude. Avstrijska politična javnost je vsa pozorna in opreza, ali se ne bo zgodilo zopet nekaj nepričakovane. Prav tako čakajo tudi v Italiji, da bi dogmali, pri čem so, zaradi česar so nenaadno prekinili tudi vsako polemiko z Nemčijo.

Avstrijska legija internirana

Berlin, 8. avgusta. wk. Kakor poroča »United Press« iz zanesljivih virov, avstrijske legije ne sme več zapustiti svojega taborišča. Legija je polemikam v zaporu, da se bo lahko obdržala kot zaključena enota, dokler se ne bo razjasnilo, kaj naj bo z njo zdelo.

Glede imenovanja Papena za poslanika na Dunaju, poroča ista agencija, da je Papen prišel na prevzem dunajskega poslanstva pod pogojem, če se odpusti Habicht. V poučenih krogih so mnenja, da bo Papen na Dunaju skrajno rezerviran in se bo pazljivo izogibal vsakemu vmešavanju v notranje politične razmere v Avstriji.

Bavarska meja zopet zaprta

Monakovo, 8. avgusta. d. Bavarsko - avstrijska meja je sedaj že četrtič po umoru kancelarja dr. Dollfusa zaprta. Nemški državljani meje ne smejo več prečkati, do čim se inozemci z veljavnimi potnimi listi pušajo preko nje brez zadržek.

Grožnje hitlerjevcev

Pariz, 8. avgusta. n. Današnji »L'Ouvrier« je objavil vest iz Rima, da je redakcija lista »Giornale d'Italia« prejela več grozilnih pi-

sem avstrijskih narodnih socialistov, ki ji sporočajo, da se v Avstriji po prvem neuspelem poizkusu spet pripravljajo na upor, tako da bo imela Italija vnovič priliko dokazati svojo moč na avstrijski meji.

Sestanek Schuschnigga z Gömbösom

Budimpešta, 8. avgusta. d. Zvezni kancelar dr. Schuschnigg se bo na povratku iz Szegedina sestal z ministrskim predsednikom Gömbösom. Ta sestanek ne bo uradni, vendar pa bo ministrski predsednik Gömbös uporabil priliko ter bo ponovno razpravljal z avstrijskim zveznim kancelarjem o vseh aktualnih vprašanjih, ki so bila svoječasno obravnavana na njegovih sestankih s pokojnim dr. Dollfusom. Predvsem ima sestanek namen vzpostaviti neposredni stik med Gömbösom in novim avstrijskim zveznim kancelarjem. V političnih krogih opozarjajo, da je sestanek zvezni kancelar dr. Schuschnigg ponovno govoril o brezhibni interesni skupnosti obeh držav.

Izjalovljeni prevratni načrti

Dunaj, 8. avgusta. n. »Linzer Volksblatt« je objavil senzacionalno poročilo nekega narodno-socialističnega voditelja, da so se narodni socialisti v Avstriji že nad leto dni bavili z načrti in pripravami za upor v Avstriji. Upor bi moral izbruhniti že trikrat, pa so ga vsakokrat opustili.

Prvič bi moralo priti do vstaje 1. 1933. ko so razpustili avstrijske politične stranke. Do vstaje takrat ni prišlo, ker narodni socialisti niso bili gotovi ali se bo avstrijska vojska vedla napram njim lojalno ali ne. Orožje so v velikih količinah zbrali v sosedni Bavarski, kjer jim je bilo stalno na razpolago. Preko meje bi ga morali prenesti 20.000 bavarskih članov narodno-socialističnih napadalnih oddelkov.

Lani meseca oktobra bi bila morala pod vplivom Röhma znova izbruhniti vstaja. Narodni socialisti so pripravljali vpad v Avstrijo v bližini Passave. Baza upora avstrijskih narodnih socialistov bi morala biti v Koroški. Do vstaje pa ni prišlo, ker v kratkem času, ki so ga imeli še na razpolago do pričetka vstaje, Koroške niso mogli založiti z orožjem in strelivom.

Tretji vpad nemških narodnih socialistov v Avstrijo in upor avstrijskih narodnih socialistov bi se moral izvršiti takoj po februarjski socialno-demokratski revoluciji. Na Bavarskem so bile tik za mejo že zbrane kolone tovornih in oklopnih avtomobilov, narodni socialisti pa so uvideli, da je režimska eksekutiva vladni naklonjen in da so njeni organi pripravljali pričetek borbo proti narodnim socialistom.

Skepsa v Franciji

Francoski politični krogi ne verujejo Hitlerjevimi izjavam o nemški miroljubnosti

Pariz, 8. avgusta. AA. Francoski listi priobčujejo prav picke komentarje o nedavnih Hitlerjevih izjavah.

»Ordre« pravi, da je treba ugotoviti in oceniti obžalovati, čeprav bi zaupali Hitlerju, da ni v njej prav nobenega resničnega jedra.

»Le Jour« pravi, da v tej izjavi ni ničesar novega. Hitler trdi, da goje nemški rasisti ljubezen do Velike Britanije, ki pa ni rasistična. Glede na način, kako Nemčija ravna s svojimi avstrijskimi »bratci«, je verjetno, da se bodo Angleži zahvalili za tako sorodstvo.

Stari Lloyd George je optimist

Pariz, 8. avgusta. AA. Zastopniku »Petit Journala« je Lloyd George izjavil med drugim:

Nemčija ne more pričeti vojne. Psihološki pogoji za vojno so pri njej sicer dani, nima pa gmočnih sredstev, ki so prav tako važni. Po mojem ne bo vojne najmanj še 10 let.

V svoji nadaljnji izjavi pravi Lloyd George, da je treba za vsako ceno preprečiti, da bi Društvo narodov razpadlo. Mandžursko vprašanje je bilo za Društvo narodov

usodnega pomena. Kako so mogli v Franciji pozabiti, da so s potuho Japonski podžgali tudi Nemčijo? Anglija bo izpolnjevala svoje obveznosti napram Franciji, toda te obveznosti bi zalegle še mnogo več, če bi bile velike sile izpolnile svoje obveznosti nasproti Kitajski, v kolikor so utemeljene iz pakta o Društvu narodov.

Gömbösova izjava

Budimpešta, 8. avgusta. g. Pod naslovom »Ključ do evropskega položaja« je objavil ministrski predsednik Gömbös v »Budapesti Hirlap« uvodnik, v katerem piše med drugim, da ne more verjeti, da je kje vesten in odgovoren državnik, ki bi mogel ob misli na možnost vojne ostati ravnodušen. Gömbös meni, da oni, ki žele novo vojno, bodisi ne ve, kaj je vojna, ali pa je tako brezvesten, da zasuži smrt. Gömbös naglašava nadalje, da je Madžarska vedno podpirala Društvo narodov, dasi v Ženevi ni našla nobenega razumevanja. Iz razlogov človeške solidarnosti smatra, da ustanavljanje blokov ni pravično, ker se s tem ne povečujejo samo teže razširjenosti, temveč ustvarjajo celo novo nasprotstvo. Zato se je treba vrniti k načelom svobode in pravičnosti.

Ureditev bolgarskih notranjih dolgov

Zasebni dolgovi do 300.000 levov se znižajo za 20, 30 in 40 odstotkov

Sofija, 8. avgusta. AA. Predsednik vlade Georgijev je obrazložil poročevalcem listov zakonske ukrepe, ki jih je izdala nova vlada za ureditev zasebnih dolgov na Bolgarskem. da olajša položaj dolžnikov. Predsednik je naglasil, da zakon, sprejet meseca decembra l. 1933, po katerem se zniža obrestna mera zasebnih dolgov in provizor, ne odlože vrata po lestvici za 20 let, ni pokazal nikakega uspeha. Novi vladni ukrepi pa vsebujejo znatno znižanje zasebnih dolgov do 300.000 levov, in sicer znižanje za 20 odst. pri dolžnikih trgovcih, do 30 odst. pri obrtnikih in do 40 odst. pri kmetih. Vladni ukrepi tudi omogočajo naglo in prijateljsko likvidacijo pogojnih dol-

gov; to likvidacijo ponudijo upniki sami istim kategorijam dolžnikov, in sicer z znižanjem dolžnega zneska za 25, 35 in 50 odst. Novi zakon določa, da prevzemajo izgube pri likvidaciji dolgov avtonomne amortizacijske blagajne, ki jim država odstopi nekatere dohodke od davkov, ki znašajo po državnem proračunu 220 milijonov levov na leto.

Svoje poročilo je predsednik Georgijev zaključil z ugotovitvijo, da je država prevzela veliko žrtev, samo da uredi vprašanje notranjih zasebnih dolgov. Vlada ostaja zvesta načelu socialne in gospodarske harmonije in misli v ta namen zastaviti vse svoje sile.

Populariziranje znanosti v Bolgariji

Sofija, 8. avgusta. AA. Prosvetno ministrstvo je izdelalo načrt za populariziranje znanosti v širokih množicah prebivalstva. V vseh štališčah na deželi bodo prirejali gimnazijski profesorji s sodelovanjem štališčkih uprav redna poljudna predavanja iz raznih panog znanosti. Da olajša profesorjem delo v teh ljudskih univerzah, jim bo prosvetno ministrstvo brezplačno priskrbelo vse potrebno literaturo. Posebno pozornost bodo profesorji posvečali populariziranju bolgarske književnosti, zgodovine in znanosti.

Podržavljenje bolgarskih tobačnih tovarov

Sofija, 8. avgusta. AA. Na Bolgarskem je danes 32 tobačnih tovarov. Njihov inventar cenijo na 130 milijonov levov. L. 1926 je bilo na Bolgarskem 56 tobačnih tovarov, od takrat je pa 22 tovarov ustavilo delo zaradi prevelike konkurence med zasebnimi tobačnimi tovarni. Sedaj pripravljajo bolgarska vlada zakon o uvedbi državne monopolna na tobak, tako da bodo v kratkem vse zasebne tobačne tovarne prešle v državne roke. Država bo tovarne odkupila, da bo v svoji režiji predelavala tobak za notranjo porabo in za izvoz. Osrednja državna tobačna tovarna bo v Plovdivu.

Manifestacijski shod v Brežicah

Jugoslovenska nacionalna stranka, sreski odbor Brežice, priredi v nedeljo 12. avgusta ob 10, uri dopoldne v Brežicah javen manifestacijski shod, na katerem bodo govorili naslednji mandatarji stranke: ministri Demetrovič Juraj, minister n. r. dr. Kramer Albert, minister n. r. Pucelj Ivan, narodni poslanci Marković Milorad, Cenkić Juraj, katoliški župnik iz Zlatara, Avramović Branko, pravoslavni prota, Šiftar Stjepan in domači narodni poslanec Ivan Urek. Shod bo ob vsakem vremenu. — Sreski odbor JNS Brežice.

Bolgarski Junaki v Beogradu

Beograd, 8. avgusta. p. Danes popoldne so prispeli v Beograd bolgarski Junaki, ki so po zagrebškem zletu odpotovali na Bled, kjer so se poklonili starešini SKJ Nj. Vis. prestolonasledniku Petru. V Beogradu jim je bil prirejen zelo svečan sprejem. Bolgarski Junaki ostanejo v Beogradu dva dni ter si bodo ogledali mesto in napravili izlete v okolico.

Niški Sokoli zagrebškemu metropolitu

Zagreb, 8. avgusta. n. V nedeljo je po slavnostnem sokolskem sprejemu oddelke niške župe s starostom Radovanom Dimitrijevičem na čelu krenili pred dvor metropolita Dositeja, ki je 20 let vodil niško eparhijo. Starešina Dimitrijevič je imel slavnostne nagovor na pravoslavne škofa, ki ga niški verniki nikoli ne bodo pozabili. Kot viđen dokaz vdanosti in spoštovanja je izročil škofu skatlico s pozlačenim križem in posvetilom »Mitropolit Dositeju, sokolska župa niška«. Mitropolit Dositej se je zahvalil za dar, poljubil križ, pozdravil Sokole in jih s križem blagoslovil.

Češkoslovaški Sokoli na Jadranu

Split, 8. avgusta. n. Prva skupina češkoslovaških Sokolov, ki šteje okrog 150 članov, je že predčerašnjim prispela v Split in je imela snoči v restavraciji Matić na Bačevih intimen sestanek s splitskimi Sokoli. Nocoj je odpotovala s parnikom »Sip-njem« v južno Dalmacijo, kjer se bo mudila nekaj dni. Iz Šibenika bodo prispeli jutri zjutraj ostali češkoslovaški Sokoli, ki jih je prav tako okrog 150.

Počastitev dveh zaslužnih narodnih borcev

Zagreb, 8. avgusta. n. Kmalu po 9. dopoldne so pripeljali v Zagreb posmrtno ostanke naših dveh velikih narodnih borcev Vladimirja Gačinovića in njegovega tovariša dr. Vukana Krulja, ki sta tik pred zaključkom svetovne vojne umrli v bližini Lausanne. V cerkvi sv. Preobraženja je prota Vurdela ob asistenci paroha Lazarja Jakšića in Dragoljuba Jovanovića opravil spominske obrede. Posmrtno ostanke obeh jugoslovenskih revolucionarjev je blagoslovil mitropolit Dositej. Obredom so prisostvovali zastopniki zagrebške Narodne odbrane, raznih drugih nacionalnih društev in korporacij ter velika množica Zagrebčanov, tako da je bila cerkev nabito polna. Po cerkvenih obredih je imel predsednik zagrebške Narodne odbrane spominski govor, v katerem je poveljeval oba narodna borca, ki jim usoda ni dopustila, da bi doživela osvoboditev svoje domovine.

Ko so se v cerkvi sv. Preobraženja še vršile spominske svečanosti, je prispela iz Sarajeva brozjavka s prošnjo, naj bi avtomobil s posmrtnimi ostanki obeh narodnih borcev krenil skozi Dubico, Gradisko in Kostanjico, kjer se pripravljajo ljudstvo za svečan sprejem.

Korupcijska afeta v Osijeku

Beograd, 8. avgusta. S pristojnega mesta smo dobili tole obvestilo: Preiskovalne oblasti v Osijeku so izvršile nedavno preiskavo proti zastopnikom nekatere podjetij in nekatere drugim osebam zaradi zlorab, iz katerih izvira tudi neka škoda za državno blagajno. Te zlorabe so se v posameznih primerih vršile tudi s sodelovanjem nekatere državnih namestencev. Na zahtevo pristojnih preiskovalnih oblasti so se izvršile nekatere zaslišave in preiskave in so oblasti odredile tudi več preiskovalnih zaporov v Osijeku in drugih krajih.

Preiskava se nadaljuje po rednem postopku in ko bo brez škode za preiskavo mogoče dati tudi druga podrobnejša pojasnila bodo takoj izdana. Vse dotlej je treba vesti, ki se o tej preiskavi razširja, čisto tudi s posebnim namenom in s tendenčnim povečanjem, sprejeti s potrebnim rezervno. Državne oblasti in sodišča bodo vse storile, da bo pravici zadosteno, da državna blagajna ne bo trpela nikake škode, in da nihče ne uide zasluženi kazni. Za zdaj se lahko reče samo to, da vesti ki se razširjajo tudi pri nas in v inozemskih listih, ne odgovarjajo niti v resnici tako glede višine škode, kakor glede posameznih osebnosti, ki jih spravljajo s to preiskavo v zvezi.

Ugleden francoski novinar v Trogiru

Šibenik, 8. avgusta. n. V Šibeniku je prispel g. Robert Belpier, urednik pariškega »Matina« in lista »L'Illustration«. Ugleden novinar je došel v Dalmacijo s posebnim naročilom, da si ogleda Trogir in beneske leve.

Velika železniška nesreča v Bolgariji

Sofija, 8. avgusta. AA. Uradno poročajo, da se je davi pripetila na železniški progi med Sofijo in Čustendilom pri postaji Vrbi velika železniška nesreča, ki je zahtevala pet smrtnih žrtev, dočim je 11 oseb ranjenih, 8 med njimi nevarno. Po prvih uradnih vesteh se je nesreča pripetila, ker je vlak skočil s tira in se je en potniški vagon prevrnil.

Prepoved spisov Gorkoga v Prusiji

Berlin, 8. avgusta. d. Na področju Prusije so bili prepovedani in zaplenjeni vsi spisi Maksima Gorkoga, izdani v nemškem jeziku.

Sporazum pri TPD

Pri večerajšnjih pogajanjih med rudarji in TPD je bil dosežen sporazum, po katerem se znižajo meзде za 3 odstotke, zato pa je TPD opustila dekategorizacijo kopačev

Ljubljana, 8. avgusta.

V palači TPD je bil danes popoldne sestanek zastopnikov oblasti, podjetja, rudarjev in delavskih zaupnikov, ki je imel določiti nove plačilne pogoje trboveljskim rudarjem glede na sklep TPD, da se rudarjem znižajo plače in da se kopači dekategorizirajo. Sestanek je trajal od 15. do 19.30 in je potekel zelo živahno. Udeležili so se ga inž. Josip Močnik kot odposlanec ministrstva za šume in rude, ki je pogajanjem tudi predsedoval, inž. Bohumil Cihelka in inž. Lojze Župančič kot zastopnika rudarskega glavarstva v Ljubljani, generalni ravnatelj TPD Rihard Skubic, namestnik generalnega ravnatelja Anton Jouljen, ravnatelj inž. Heinrich, ravnatelj dr. Vinko Vrhunec in generalni tajnik Josip Pogačnik kot zastopniki TPD, dr. Adolf Golja za Zvezo industrijev, Joža Golmajer za Delavsko zbornico, za II. rudarsko skupino Franjo Pliberšek, Filip Murn, Anton Krautberger in Ivan Benedik, za Zvezo rudarjev Jugoslavije Jurij Arh, za Jugosl. strokovno zvezo Lojze Lešnik in kot opazovalce nacionalnega akcijskega odbora Jakob Štruc.

Na sestanku so se prvenstveno pogajali o znižanju premijskih in akordnih postavk ter o kategorizaciji kopačev. Kakor znano je hotelo podjetje dekategorizirati kopače, da bi jim tako znižalo plače. Prvotno so nameravali znižati plače za 6 odstotkov, danes so za-

stopniki podjetja do konca vztrajali pri 40dstotnem, nazadnje je bil dosežen sporazum o 30dstotnem znižanju.

O sklepih današnjih pogajanj je bil sestavljen zapisnik, po katerem so bili doseženi naslednji rezultati:

1. S 15. avgustom 1934 stopijo v veljavo sledeče minimalne meзде: I. kategorija 37 Din, II. kat. 32.25, III. kat. 27.75, IV. A 23, IV. B 18.50 Din. Sedaj veljavne premijske in akordne postavke se znižajo za 3 odstotke.

2. Deputatni premog se od 1. oktobra dalje določi za vse delavce, ki so ga bili dosedaj upravičeni prejemati, tako, da dobijo odslej po 6 ton na leto, oni delavci pa, ki so dosedaj prejemali polovico deputatnega premoga, pa po tri tone.

3. TPD opusti svojo zahtevo glede dekategorizacije ter ostane 3. točka dosedanjega protokola z dne 27. julija 1931 v veljavi.

Ta dogovor se smatra kot del kolektivne pogodbe z dne 27. julija 1931. leta in ga bodo delavski zastopniki, ki so prisostvovali današnjim pogajanjem, najkasneje do 15. avgusta 1934 podpisali, če dobijo od delavstva za to potrebno pooblastilo.

Po splošni sodbi rezultat današnjih pogajanj niso zadovoljivi niti za delavstvo, niti za podjetje. Zato je še vprašanje, kako se bo trboveljski mezdni spor zaključil.

Obisk ruskih letalcev v Parizu in Rimu

Pariz, 8. avgusta. d. Ruska letala, ki so poletela iz Moskve, da vrnijo svojočasni poset francoskega ministra za letalstvo Cota, so prispela večeraj dopoldne z Dunaja ter pristala ob 10.35 na letališču Le Bourgetu. Letalce so sprejeli ruski odpravnik poslov Rosenberg z vsem osebom poslaništva, mornariški minister Pietri, zastopniki ministrstva za letalstvo, bivši minister Pierre Cot ter mnogi vojaški in mornariški dostojanstveniki. Ruski letalci bodo ostali v Parizu do sobote ter si bodo med tem časom ogledali razne tovarne letal, kakor tudi letalske vaje francoske vojske. V soboto bodo ruska tri letala, ki ima vsako po 10 mož posadke, poletela v Lyon. Vodja ruske letalske delegacije je Stanislav Ušlhit, vrhovni poveljnik ruskega civilnega letalstva.

Rim, 8. avgusta. k. Kakor v Pariz je prispela snoči tudi v Rim eskadrila treh ruskih štirimotornih letal, s katerimi se je pripeljal pod vodstvom armijskega generala Eldemana pet ruskih generalov, dva letalska inženjerja in 23 drugih članov letalske misije, ki je vrnila s tem obisk italijanske eskadrile, ki je štela 35 letal in je bila leta 1929. v Rusiji.

Pot mednarodnih tekmovalcev čez našo zemljo

Ljubljana, 8. avgusta. Linija velike mednarodne avtomobilske vožnje od 7. do 12. avgusta na progi Nica-Aix les bains - Interlaken - St. Moritz - Venezia - Zagreb - München bo v nedeljo tekla po ozemlju dravske banovine. Prvo vozilo bo odpeljalo ob 4. zjutraj iz Zagreba (ne ob 5., kakor je bilo prvotno najavljeno). Avtomobili, ki jih bo po vsej priliki startalo iz Zagreba okrog 150, bodo vozili v presledkih ene minute ali v primeru suhega vremena dveh minut in bodo pasirali slovenske kraje v temle časovnem redu: most pri Brežicah 4.35 — 8., Novo mesto 5.05 — 9., Radobova vas 5.40 — 9.45, Ljubljana 6.15 — 10.50, Kranj 6.30 — 11.20, Javornik 7.10 — 12.00, Podkoren 7.50 — 13.00.

Ker bodo vozili tekmovalci v zelo kratkim presledkih drug za drugim, je zlasti v suhem vremenu ob prašni cesti boja, vožnja in sploh zadrževanje na cesti silno nevarno. Živina, otroci slepi, gluhi in onemogli itd. naj ostanejo doma ali na drugih varnih mestih. Cesto naj ljudje uporabljajo v tem času le v najnujnejših primerih in z največjo previdnostjo. Pri tem se je treba vedno strogo držati desne strani ceste. Posebno pozornost je treba posvetiti ovinkom. Križa naj se česta le v najnujnejši potrebi in z največjo previdnostjo, po možnosti le tam, kjer so postavljeni varnostni organi. Vsakomur naj se priporoča uporaba stranskih vzporednih poti. Gledalci se ne smejo postavljati ob zunanji strani ovinkov ali pa na drugih nevarnih mestih.

Tekmovalce je pripravljenih 155, med temi 60 Nemcev (4 dame), 46 Angležev (6 dam), 17 Francozov (2 dami), 13 Nizozemcev, 6 Čehoslovakov, 5 Švicarjev, 2 Avstrijci, 2 Rumuna, 2 Madžara, 1 Belgijec in 1 Irec. Po znamenah je med vozili največ Fordovih (18) in nemških (14) znamke Adler 12 DKW, 8 BMW). Celotna proga je dolga 2958 km ter se deli v 6 etap, izmed katerih je najdaljša zadnja, Zagreb - Monakovo, 621 km. Po dravski banovini bodo avtomobili vozili 241 km. Na področju krajevine Jugoslavije organizira vožnjo Avtomobilski klub kraljevine Jugoslavije, na sektorju od Bregane na meji savske banovine pa do Podkorena njegova sekcija v Ljubljani. Za red na progi bodo skrbeli orožniki s pomočjo gasilcev. Za organizacijo nujne sanitetne službe se je stavil na razpolago Rdeči križ. Od Brežic do Podkorenskega sedla bo prirejenih 17 rešilnih postaj.

Občinstvo se nujno naproša, da se drži vseh izdanih navodil in da gro gostom in organom prireditve v vsakem pogledu na roko.

Pariz, 8. avgusta. AA. Že prva etapa velike alpske vožnje je nudila udeležencem prav hude ovire. Tekmovalci so morali prevoziti progo iz Nice do Aix-les-Bains. Proga je šla po težki smeri čez francoska gorovja. Ponokod je bila cesta zaradi nedavnih hudih viharjev močno razrvana in poškodovana. Nadaljevanje etape bodo šle čez Švico, Italijo, Jugoslavijo, Avstrijo in Nem-

čijo. Cilj bo v nedeljo v Monakovem. Ze na prvi etapi so imeli mnogi avtomobili pokvare. Današnja etapa je dolga 300 mil in pelje od Interlakena čez veliki in mali Bernardski prelaz in čez prelaz Col du Pillon.

Sestanek Habsburžanov

Pariz, 8. avgusta. g. »Matin« in tudi nekateri drugi pariški listi objavljajo vest iz Viareggia, da je tjakaj prispel Oton Habsburški. »Echo de Paris« poroča k temu iz Londona, da se bo v prihodnjih dneh vrnil v Viareggio velik rodbinski svet Habsburžanov. Po končanem posvetovanju bo bivša cesarica Zita obiskala papeža.

Nov vročinski val v Ameriki

Chicago, 8. avgusta. g. Južni zapad in del srednjega zapada Zedinjenih držav je zopet zadet nov katastrofalni vročinski val. V državah New Mehici in Nowi se gibljejo temperature med 50 in 60 stopinjami. Vročina je zahtevala več mnogo človeških žrtev. Po dosedanjih podatkih je stvarna škoda baje že prekorajčila milijardo dolarjev. Največ sta trpela zaradi vročine letina in živina.

Stafetni tek skozi Maribor

Maribor, 8. avgusta. Poverjenstvo JLAS v Mariboru je danes v okviru Mariborskega tedna priredilo stafetni tek po mariborskih ulicah na tradicionalni progi s startom na Koroški ulici in s ciljem na Trgu svobode. Proga je bila dolga okoli 1700 m. Na cilju se je zbralo več tisoč gledalcev. Organizacija prireditve je bila prav dobra. Zmagal je »Rapide« z moštvom Monderer, Visnović, Verzeļi, Mühleisen, Jeglič, Hofer, Barlovič v času 4:11.9. 2. »Železnikar« 4:17.2, 3. Sokol I. 4:23.1, 4. »Svoboda«, 5. »Maraton«.

Po končanem tekmovanju je poverjenik JLAS g. Bergant izročil zmagovalni stafeti dario Mariborskega tedna, dočim sta drugo in tretje plasirana dobila spominski plaketi.

Mednarodni šahovski turnir v Mariboru

Maribor, 8. avgusta. Danes ob 15. se je pričelo IV. kolo mednarodnega šahovskega turnirja v Mariboru. Dr. Astaloš je v 41. potezi prišil Vidmarja k predaji, češki mojster Reijff je po 40. potezah porazil Spielmanna, Steiner pa je premagal Stupana po 33. potezah. Partija Menčikova : Pirc se je po 31. potezah končala z remijem.

Stanje po IV. kolu: Steiner 3 in pol, Pirc 3, Reijff 2 in pol, Menčikova 2, Astaloš 2, Spielmann 1 in pol, Stupan 1, dr. Drezga, Vidmar pol točke.

V četrtek se bo ob 15. pričelo V. kolo in igrajo: Stupan : Vidmar, Pirc : Steiner, Reijff : Menčikova, dr. Astaloš : dr. Drezga, Spielmann je prost.

Beograjski šahovski turnir

Beograd, 8. avgusta. p. Sinoči se je nadaljevalo tretje kolo nacionalnega šahovskega turnirja za državno prvenstvo 1934. Tretje kolo ni prineslo nikake presenečenja. Vršila se je sicer trda borba za točke, vendar pa sta bili sinoči končani samo dve partiji dočim so vse ostale bile prekinjene in so se nadaljevale danes dopoldne. Zelo zanimiva je bila partija Jurisić : Bayer. Jurisić je dobil figuro za tri kmete, vendar pa ni mogel izkoristiti boljšega položaja in je partija končala remis. Neodločno so končale tudi partije Vuković : Nikolić, Palčić : Dizdinski in Šorli : Carev. Stanje po tretjem kolu: Sikošek 3, Dizdinski, Jurešić, Šorli in Bröder 2, ostali pa po 1 in pol točke.

V četrtem kolu igra Sikošek proti Bayerju, Šorli pa proti Nagymeljkutju.

Vremenska napoved

Novosadska vremenska napoved za četrtek: Vedro v južnem in vzhodnem delu

Naši kraji in ljudje

Konec skrivnosti brezna

V torek popoldne so dvignili kosti mladega para in jih snoči v skupni krsti pokopali v Dravljah

Brezarjevo brezno pri Podutiku, kjer so fantje v nedeljo dopoldne našli okostnjo Dušana Jelčiča in Danice Faganelove. Oba sta izginila lani 18. avgusta, zapustivši pisma, da gresta v smrt. Brezno ima v podolžnem premeru 10 m, globoko pa je 25 m. Na desni sliki je bukev blizu brezna, v katero sta Dušan in Danica pred smrtjo vrezala dobro vidni začetnici svojih rodbinskih imen: F. J. Na kraju, označenem s križcem, sta po domnevi onih, ki poznajo brezno, omahnila mlada zaljubljenca v smrt, in sicer tako, da je Dušan najprej ustrelil Danico v senca, potem pa še sebe pod brado v glavo.

St. Vid, 8. avgusta

Kako globoko se je prebivalstva dojmla po enem letu pojasnjena tragedija mladit zaljubljenec, 20letnega zobotehniškega praktikanca Dušana Jelčiča in 19letne dijakinje obrtne šole Danice Faganelove, o kateri je izčrpano poročalo ponedeljski »Jutro«, se je videlo po tem, da so ljudje tudi še po nedelji iz Ljubljane in od drugih prihajali k Brezarjevemu breznu, da vidijo prizorišče, ki si ga je mladi par izbral za svoj skupni grob. Zlasti mnogo pa se je zbralo ljudi večeraj, v torek popoldne, ko se je razvedelo, da bodo ostanke pokojnikov dvignili iz brezna na beli dan, da jih spravijo k večnemu pokopu na blagoslovljenem kraju. Ker so bile vse podrobnosti ugotovljene od strani šentiviške orožniške patrulje, ni bila za dvig in ogled pokojnikov potrebna posebna komisija, marveč je bila ta naloga spet poverjena orožnikom in zastopniku šentiviške občine.

Tako so se torej večeraj ob 13. podali k Brezarjevemu breznu pri Podutiku orožniški komandir narednik Sladjak, podnarednik Vilar in občinski delovodja Istenič. Ob breznu je že bila zbrana množica, med njo tudi zaljujoči svojci, ki jih je skupna tragedija obeh mladih zaljubljenec zdru-

žila in sprijateljila. Čakali so tam že od jutra. Že je bila pripravljena krsta, ena sama bela krsta, — vidno poročilo, da bodo poslednji ostanki tega para za vselej združeni v enem samem grobu.

Prineli so lestve in vrvi in pod vodstvom orožnikov so se podali fantje v brezno, 25 metrov globoko. Kakor so pozneje potrdili, je bilo okostje Danice res že zelo razpadlo, a Dušan je bil še kolikor toliko ohranjen. To pač zato, ker je ležal pod staro slamnato, ki so jo bili lani nekoč vaščani vrgli v brezno, ko je umrla neka stara ženica. Kostni obeh pokojnih so spodaj v breznu spravili v vrečo, ki so jo potem z vrvo potegnili na beli dan. Ko so zapirli krsto, so ljudje vidno dokazali sočustvanje s tem, da so takoj nanosili svežega gozdnega in poljskega zelenja in cvetja. Potem je bila krsta vsa okrašena prepeljana v mrtvašnico na pokopališču v Dravljah.

Nocoj ob 18. je bil pogreb. Spet je bilo ob svojcih in sorodnikih navzlic delovnemu dnevu zbrano precejšnje število ljudstva. 18. t. m. bo minilo leto dni, odkar je izginil mladi par in odnesel skrivnost prostovoljne skupne smrti s seboj v večnost.

Osumljenci umora v preiskovalnih zaporih

Zapisnik policijske preiskave je obširnejši kakor pri bratih Maljilih

Ljubljana, 8. avgusta

Po enem tednu, odkar je bil umor Franca Serše na Starem trgu odkrit, je policijska uprava definitivno zaključila preiskavo proti vsem trem osumljencem in jih izročila sodišču. Poslej bo preiskovalni sodnik skušal zbrati čim več dokaznega ali razbremenilnega gradiva, obenem pa seveda kriminalni oddelki policije nikakor ni zaključil poizvedovanj. Lahko pa računamo, da bo sodna preiskava trajala vsaj dva meseca, preokretni in presenečenja tudi v tej še vedno skrivnostni veliki kriminalni zadevi niso izključeni.

Preden so bili osumljenci izročeni sodišču, sta se na policijski upravi javili še dve prič, ki sta bili videli Antona Rozmana v nedeljo zjutraj na Gradu, s čimer naj bi bil utrjen sum, da je imel opravka z zakopavanjem ostankov razmesarjenega Serše. Policija je izpovedbe obeh prič pri-

ložila vsemu doslej zbranemu dokaznemu gradivu. Ali navzlic vsem obremenitvam je Anton Rozman vztrajal do zadnjega pri trditvi, da je nedolžen. Še mnogo ima v Ljubljani znanec, ki so prepričani, da Tone Rozman ni bil zmožen takega zločina. Nikoli, pravijo, ni rekel žal besede in prav rad se je razjokal. Na drugi strani je pa Jožef Cepudrova v poslednjem pismu navedla, da jo je Rozman nabil, da je bila vsa črna. In sam je priznal, da se je to zgodilo večkrat. Ta čudna dvoličnost bo gotovo tudi v nadaljnjem postopanju povzročila mnogo opravka.

Razen pisma pokojne Jožefi najhobi obremenjujejo Rozmana navedbe Franke Serševe pa tudi vdova Ivana je izpovedala nekaj bistvenih okoliščin. Zapisnik policije je obširnejši kakor je bil po preiskavi zoper brata Maljija.

To je daleč po Sloveniji znani slovenski gostilničar Franc Mahorič.

Nit življenja so mu spletile rojenice dne 9. avgusta 1864 v trdni kmetijski hiši v najbližnji okolici Ptuja, Drstelji pri Sv. Urbanu. Ker ga je od ranih let odklovala prirodna inteligenca, so ga dali starši v takratno popolnoma nemško nižjo ptujsko gimnazijo. Zaradi materine smrti je moral opustiti nadaljnje šolanje in je pomagal očetu pri obdelovanju domačije. Priden in skrben si je sam prihranil nekaj gotovine in je z očetovo pomočjo kupil v takratni nemški trdnjavi hišo z gostilno, ki je kmalu zaslovela med peščico tedanjih Slovencev v mestu, še bolj pa v okolici.

Večajoči se ohrat je zahteval pomoč in Mahorič si je poiskal družico iz dobre kmečke in gostilničarske rodbine, Frančko Graharjevo iz Hajdine, s katero vodita skupaj že 45 let obširno vinogradno gospodarstvo in gostilno, iz katere sta napravila slovensko trdnjavo. Mahoričeva hiša je postala ne samo zbirališče, ampak tudi oporišče ptujskih in okoliških Slovencev v borbi proti nemškemu navalu, zato je razumljivo, da sta postali rodbina in hiša tar-

ča nemškutarske nestrpnosti.

Strogo v narodnem duhu vzgojene tri nčerke so dobile po zaslugi »Stajerca« priimek »srbskih princezin« in ob priliki nepozabnih septembrskih dogodkov 1908 je nemškutarska drhal prvič demolirala Mahoričevo gostilno. Ob izbruhu svetovne vojne je isto storila v drugič tako temeljito, da so morale hčrke zbežati iz Ptuja. medtem ko so odvedli očeta v graške zapore, kar pa je le podvojilo narodno zavest ljubljana in njegove rodbine.

Mestna občina ptujska se ni mogla ob lanskim proslavi septembrskih dogodkov lepše oddolžiti ljubljantu in rodbini, kakor da je Franca Mahoriča imenovala za častnega meščana. Saj je ljubljant javno deloval po prevratu dolgo vrsto let tudi kot mestni svetnik in je bilo njegovo torišče zlasti ubožni sklad, dolgo vrsto let že pred vojno in še danes vodi kot član načelstva ekonomske posle ptujske Posojilnice in je še danes marljiv predsednik združenja gostilničarjev. Za uspešno javno delovanje je tudi odlikovan z redom sv. Save V. stopnje. Njegove hčrke so danes ugledne so-proge: advokata dr. Sluge, sanitetnega podpolkovnika dr. Schobra in dirigenta družnice LKB Matevžiča. Ptujski narodnjaki, še prav posebno oni izpred vojne, čestitajo ljubljantu z iskreno željo, da preživi s svojo družico in v krogu svoje rodbine tako čil še mnoga srečna leta do najpoznejše življenjske dobe!

Doraščajoči mladini nudimo zjutraj

časičo naravne »Franz Josefove« grenčice, ki dosega zaradi tega, ker čisti kri, žlezoce in čreva, pri dečkih in deklicah prav znatne uspehe. V otroških klinikah se uporablja »Franz Josefova« voda že pri malih, največ težko zagatenih bolnikih. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Dr. Arhibald Reiss

Ob petletnici njegove smrti

Beograd, 8. avgusta

Danes pred petimi leti je legel k večnemu počitku velikodušni in zaslužni prijatelj našega naroda, švicarski znanstvenik in publicist dr. Arhibald Reiss. Kot znanstvenik je prišel na povabilo srbske vlade v začetku svetovne vojne v Srbijo in naš življenj se mu je tako priljubil, da je z njim zvezal svoje življenje.

Dr. Reiss si je pridobil velik sloves kot predstavnik nove šole kriminalne patologije, znan in čisljan pa je bil tudi kot publicist in novinar. Rodil se je 8. julija 1876. v Švici. Ko je dosegel doktorat kemije, je postal asistent luzanske univerze, potem pa se je posvetil proučevanju znanstvenih metod v kriminalistiki ter postal sodni in prijatelj slavnega Bertillona. V svojem rojstnem mestu je organiziral Dr. Reiss policijski institut, ki je postal šola za kriminaliste in policiste vsega sveta. Kot ugledni strokovnjak na področju kriminalne patologije je bil vabljen tudi v Rusijo in Brazilijo na predavanja in k organiziranju šol za policiste. Sodeloval je tudi pri mnogih strokovnih listih Francije in Anglije.

Po bitki na Ceru avgusta 1914 je srbska vlada povabila dr. Reissa, da bi si v Mačvi ogledal zločine avstro-ogrskih vojških čet ter o tem poročal v svetovnih listih. Na anketi v Mačvi in v drugih krajih Srbije pa je dr. Reiss tako vzljubil srbske kmete in vojsake, da je sklenil ostati med srbskim življenjem. Po umiku srbske vojske je organiziral sprejem srbskih otrok in beguncev

V. J. 4.-34.

Kako prijazno je miza pogrnjena!

Vse se svetli: noži, vilice, žlice, leske, čejo se krožniki, podstavki, sklede. Ampak potem tisto pomivanje!

KAJ STORITI!

VIM

ZA ČIŠČENJE BOLJŠIH IN NAVADNIH PREDMETOV

Malo Vima na vlažno krpo, pa malo podrgniti: in vse se zopet svetli.

v raznih zavetiščih Švice in Francije. Do konca vojne je bil najzvestejši tovariš vojakov na solunski fronti in poročevalec švicarskih, francoskih in holandskih listov. Ob zaključku vojne je sestavil pregled zločinov, ki so bili izvršeni med avstrijsko in bolgarsko okupacijo v Srbiji. S tem pregledom, kakor tudi s svojimi mnogimi prejšnjimi poročili je razkril kulturnemu svetu pravo lice Avstrije in njenih zavezničkov ter vse divjaške načine njihovega vojskovanja.

Jugoslavija je postala dr. Reissu druga, iskreno ljubljena domovina in posvetil ji je vse svoje velike sposobnosti. Beograjski policijski upravi je organiziral tehnični policijski oddelček, nekaj časa je vodil tudi policijsko šolo v Beogradu. Vsestranski napredek Jugoslavije mu je bil v največje zadoščenje za vso ljubezen in požrtvovanje, posvečeno jugoslovenskemu narodu. Drugih zadoščenj ali celo nagrad ni nikdar iskal in je skromno umrl v svoji hišici v Beogradu.

Slikovita skupina Sokolic iz raznih pokrajin na zletu v Zagrebu

Preko planote Durmitorja

bo vodila najkrajša zveza Beograda z morjem

Savnik, 7. avgusta

Nekaj več kakor leto dni so gradili cesto skozi durmitorski masiv. Ta cesta od Savnika do Plevlja je dolga 112 km. Popolnoma so morali zgraditi pot na razdaljo 90 km, ostali del pa so popravili in izpopolnili. Z delom so pričeli lani v maju. Nova cesta se začneja pri Savniku na višini 750 m, potem pa se dviguje v ovinkih na višino 1600 m, ter doseže durmitorsko planoto. Ta del nove ceste je bil dovršen že lani. Letos pa so pričeli z graditvijo drugega dela. Z durmitorske planote se spušta pot ob obali reke Tare in potem po ovinkih na planoto v Sandžaku. Ta cesta bo popolnoma dovršena letos oktobra.

Poleg rekordne naglice, s katero se dovršuje ogromno delo, pa je zelo zanimivo tudi reševanje vprašanja stroškov. Prej nekdanj so stroške za zgradbo te ceste preračunali na 70 milijonov dinarjev, da ne govorimo o raznih projektih in proračunih, ki so bili izdelani še poprej. Proračun 70. milijonov, ki ga ne bi bilo mogoče iz-

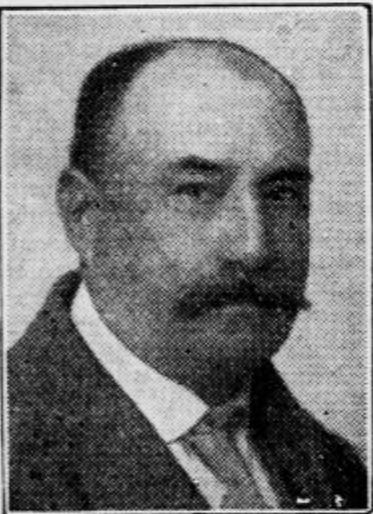
vesti, pa se je sam reducirail na tako ne-navaden in izdaten način, da znašajo sedaj stroški samo okrog 19 milijonov.

Durmitorska cesta ima velik pomen. To je najkrajša zveza središča države in Beograda z morjem, nadalje najkrajša zveza Srbije s Crno goro, istočasno pa tudi zveza med zapadno Srbijo, vzhodno Bosno, Sandžakom, Crno goro in Boko. Poleg velikan-skega gospodarskega je ta cesta s svojimi zvezami tudi velikega turističnega pomena.

Cesta pa predstavlja tudi mojstrovine tehnike. Nekateri deli ceste same in mostovi ne bodo imeli primerov po svoji zasnovi in izvedbi v vsej naši državi in tudi ne pri naših sosedih. Najbolj zanimivo tehnično delo bo most preko Tare na višini 150 m, z razponom okrog 130 m in z 200 m dolgim viaduktom.

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

70letnica Franca Mahoriča častnega meščana v Ptuj

V ožjem krogu svoje rodbine obhaja danes ugleden častni meščan mesta Ptuja že v polni življenjski moči sedemdesetletnico.

Dr. Valter Šmid spet raziskuje na Vačah

Litija, 8. avgusta

V nedeljo se je spet oglašil na Vačah učenjak svetovnega slovesa profesor dr. Valter Šmid. Že nekaj let sem prebije del svojih počitnic v okolici Vač ter sledi za davnimi prebivalci, ki so bili tod naseljeni pred štirimi tisočletji. Na večji staroslovce je prodrl v zanimivo obdobje časa in nehanja najstarejših prebivalcev Zasavja. In zdaj prihaja vsako leto mladeniško čil in sveže, da odkriva svet nove skrivnosti nivo davnine.

Učeni zgodovinar je naš očji rojak. Šmidova rodovina izvira iz Gaštelja nad Kranjem, tista gostilna je znana že iz starih, furmanskih časov. Valter pa je sledil klicu zgodovine in se je ves posvetil njej. Bil je med tistimi, ki so izsledili Emona. Prav tako je njegova zasluga, da smo našli na Vačah selišča starih Kelto, ki so domovali na polici med Slemškom in Slivno.

Stara grobišča so odkrili po naključju pred polstoletjem. Takrat je učiteljval na Vačah popularni nadučitelj Peruci. Spoznal je razne izkopanine, ki so mu jih prinesli šolarji h katedru, za sledove starih dob naše domovine. Od takrat so prišle Vače na glas enega naših najbogatejših in najzanimivejših zgodovinskih torišč. Kopači, ki jih je poslal na Vače ljubljanski muzej, so našli na gomili. Da bi našli tudi domovnjaka, so se trudili zaman. Šele, ko se je opri-

jel raziskovanj dr. Šmid, so odkrili na Vačah prostora, kjer so domovali davnini naseljenici.

Grobišča so na Lestini in okrog Mačkovca. Zdaj je tam prekopanih že nekaj sto gro-

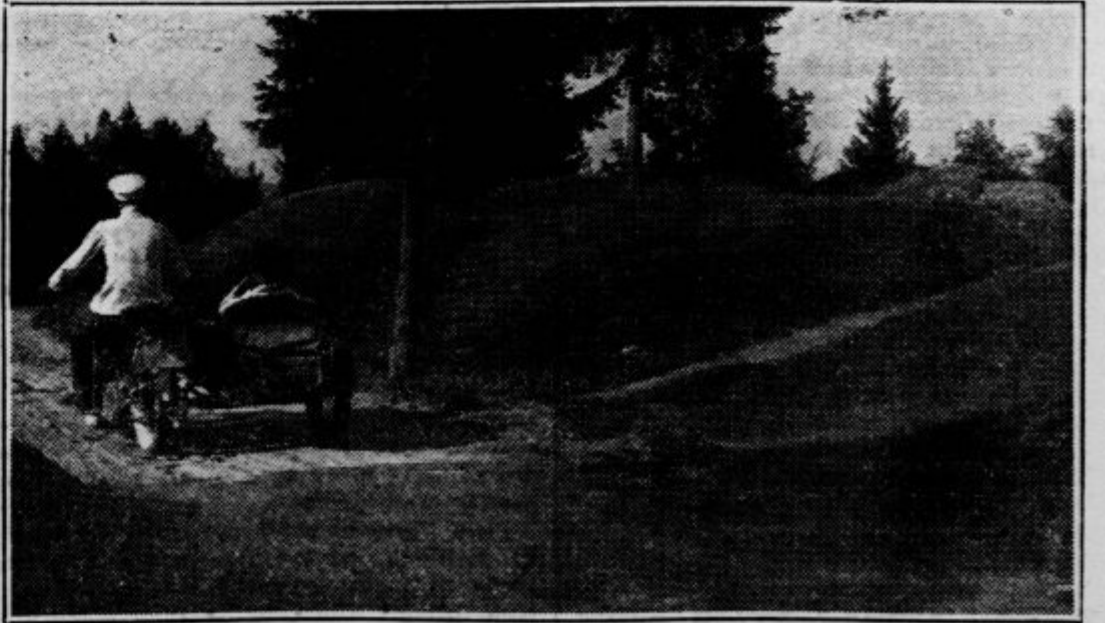
bov. V njih so našli krasne dokaze visoke umetniške razgibanosti starih stanovalcev. Omenimo naj samo vaško situlo, ki je eden najlepših predmetov iz tiste dobe, najponosnejša izkopanina v ljubljanskem muzeju. Mnogo grobišč pa čaka boljših časov, da jih bo prekopala roka pridnega znanstvenika. Nprekopane gomile so še prav dobro ohranjene ob cesti, ki vodi iz Vač mimo Kadrji proti Medijski dolini. Naša slika kaže gomilo, ki je prav dobro vidna s ceste.

Dr. Šmid je preiskal še vna okoliš. S pomočjo domačih fantov je pred leti odkril na Zgornji Kroni temelje starih domovani, na Spodnji Kroni pa je našel na dokaze, da so imeli stari Kelti tod svoje kovatišče. Še lani, ko je v tem času kakor letos sledil za izkopaninami, je odkril nekaj starinskih izdelkov in več kovažij, drugo ob drugi. Dokazal je, da je to gori, v idiličnem kotičku cerkvice na Slemšku cvetelo že pred tisočletji, ko so davnini prebivalci uporabljali za prehod skozi naše kraje savske vrtnične, izdelovanje orodja in orožja. Bivališča pa so bila na Zgornji Kroni. Po vseh izsledkih sodeč, so domovali tod gori vojaški rodovi, ki so poznali utrdbne in obrambne zidove. Selišča so bila v skritih kotičkih, odkoder pa so imeli prostran razgled na vse prometne točke, doli na jug, kjer so plavale po Savi barke, pa tudi proti severu, kamor so pešali in tvorili blago proti Celju. Vindoboni in ostalim cvetočim mestom starega sveta. Prav na podlagi lanskegaletnih Šmidovih izsledkov so se odkrile nove stra-

ni v zgodovini Zasavja, a letošnji izsledki bodo dali našemu zgodovinarju in naši vodi še mnogo novih pobud in odkritij.

Pokrajina okrog Vač tja gori do krone tega kraljestva, do ljubke Svete gore, je zdaj vsa v topim objemu poletja. Obisku-

lesni ali s kako drugačno vprego, je seveda najbolj prikladna pot iz Litije, v dveh urah pa še v ljubkem starodavnem trgu. Z zasavske strani je priporočljiva pot tudi mimo Ponovič. Pravi turist pa se bo napotil s pota- staja baje najprej na Sveto goro, kjer so

jejo je prav radi številni ljubitelji in planin- nari. Za dostop niso naši popotniki v za- dregi. Z železniške postaje v Kresnicah vas prepelje čolnar v Verneku. Nato se vzpenja pot po senčnem gozdu in kmalu sta na Va- čah. Za tista, ki so namenijo na Vače s ko-

bo počutil v novi, udobni planinski koči vsa domača in se bo podprl prav poceni za pot proti Vačam, kamor ima le uro hoda. Že splohoma se bo kretal po svetu, kjer so do- movali naseljeniki že pred tisočletji in bo mi- mogredu lahko obiskal Lestino, Slemšek,

Najslajnejša veselolga
iz vojaškega življenja!

Vsa Ljubljana se bo zopet smejala!

Lažni feldmaršal

ELITNI KINO MATICA
Telefon 2124

VLASTA BURIAN — RODA RODA — FEE MALTEN
Danes in jutri, samo dva dni, ob 4., 7.15 in 9.15.

Domače vesti

• Mednarodna alpaka avtomobilsko vožnja in naš tujski promet. V zvezi z mednarodno alpsko avtomobilsko vožnjo, ki jo tudi letos prirejajo osrednji avtomobilski klubi Nemčije, Francije, Italije in Švice ob sodelovanju z angleškim, avstrijskim in jugoslovanskim avtomobilskim klubom in kateri je letos prvikrat pritegnjena tudi vožnja po alpskih cestah Jugoslavije (Sušak - Karlovec - Zagreb - Brežice - Novo mesto - Ljubljana - Kranj - Kranjska gora - Podkoren), so privedli izdali tudi preglednik okusno opremljenih avtomobilov s točnim orisom celotne organizacije tekme in z nazornim načrtom proge, ki teče skozi šest evropskih alpskih držav. Ob dejstvu, da vlada za to vožnjo ogromno zanimanje ne samo v državah, ki se nahajajo ob liniji tekme, temveč v vsem modernem svetu, je prospekt brez dvoma tudi važno sredstvo propagande za tujski promet. Knjižico krasi serija lepih fotografij posnetkov najpomembnejših krajev ob poti. Poleg Nizze, prelaza Sv. Bernarda, Berchtesgadena, Monakevca itd. sta tudi dve lepi fotografiji Ljubljane in Kranjske gore. Mednarodnim gostom, ki se bodo v nedeljo vozili skozi naše pokrajine, bodo gotovo ostale v spominu lepote naših gor in dolin in se bodo radi še kdaj vrnili k nam — s počasnejšim in varnejšim tempom in na kaj daljši odhiti.

• Počastitev spomina žrtv avstrijskega nasilja v Bosni. V Gackem in Avtovcu se bodo vršile 19. t. m. slavnosti v spomin narodnih mučnikov, ki so jih Avstrijci pobili v prvih dneh svetovne vojne v Avtovcu. Trupla svojih žrtv so krvniki pometa v veliko jamo, ki ji je narod dal ime »Groblje suzak«. Ostanke teh narodnih mučnikov so izkopali ter uredili skupno grobnico, ki bo posvečena 19. t. m. Spominu njihove svetlosti se bo udeležilo mnogo naroda iz Hercegovine-Bosne. Za ureditev grobnice in spomenika so dobila narodna društva v Gackem in Avtovcu nekaj prispevkov tudi od uprave zetske banovine.

• Združenje vojnih sirot. Posebna tragična vrsta vojnih žrtv so bile po vsej Jugoslaviji zlasti pa v Srbiji vojske sirote, ki so med vojno izgubile starše in mnoge tudi svoje domačije ter se znašle v tujem svetu brez pravih spominov na svoje domove. Med umikom srbske vojske so se mnoge vojne sirote priključile vojaškim oddelkom, druge pa so spet zašle daleč od doma ter preživele svojo mladost celo pod drugim imeni. Preživele vojske sirote so danes že zreli ljudje, večjejo jih pa spominov, v prvi vrsti pa zato, da bi z združenimi močmi skrbeli za zapuščeno dečo, so v Beogradu nekdanji mali vojni zapuščenec ustanovili Združenje vojnih sirot. Prvi občni zbor tega združenja bo 16. septembra in na njem bodo sprejeti tudi sklepi o ustanovitvi posebnega fonda za podpiranje siromašnih otrok.

• Glavna skupščina JUU v Beogradu. Udeležence glavne skupščine opozarjamo, da velja četrtinska voznina od 14. do vključno 24. avgusta t. l. Vsak udeleženec mora imeti člansko legitimacijo JUU, da se bo legitimiral pri dvigu voznega listka. Objave za povratek bodo dobili udeleženci na skupščini. Vodstvo sekcije JUU prosi, da se prijavijo za stanovanja vsi oni, ki reflektirajo na skupna prenočišča.

• Cirilmetodarski družabni večer v Rogoški Stani. Podružnica CMD v Rogoški Stani priredi v soboto, 18. t. m. ob 20.30 t. veliki zdraviliški dvorani obredni večer v korist siromašne dece iz obmejnih krajev. Spored obsega predavanje senatorja g. dr. Silivca o jugoslovanski materji, deklaracijo, orkestralne in glasbene solo točke ljubljanske operne orkestra (Nefat, R. Galattia in prof. Sedbauer) itd. Prosimo za čim večji obisk prireditelje. Vstopnina minimalna, prostovoljna preplačila se hvaležno sprejemajo. — Odbor.

ČATEŠKE TOPLICE

(54,5° C)

Najbolj vroče radiotermalno kopališče v dravski banovini! Za revmo, išias, otprlost, žlečodine in ženske bolezni! Od 1. maja do 30. junija in od 1. septembra do 31. oktobra 20-dnevno pavšalno zdravljenje za ceno 1.100.— Din. (10-dnevno 600.— Din (soba, 4-krat dnevno dobra hrana, dnevno ena kopal, en zdraviliški pregled, dovolj in odvoz od postaje Brežice ali Dobova, takse) Prospekt na zahtevo.

Zgornja in Spodnja Kroma, Mačkovec in vse ostale kote davnih prednikov.

Stari učenjak, profesor graške univerze in štajerski deželni arheolog, ekornumski popotnik prav rad pokaže kotičke, kjer išče sledove. Po njegovem je potrebno mišljenje, da so tod živeli Kelti. Po vseh znamenjih so to bili Iliri. Prav prijetno je kramljanje z dobrodušnim gospodom, ki si utrta v času opoldanskega odmora trenutek, da nasiti radovednost izletnika. Predaleč mu je, da bi šel h koeilu na Vače, kamor je dobre pol ure hoda. Zato mu dnevno pošiljajo Zarnikova mama, ki so šli svojo čas pomagali tudi svojemu učenemu očetu nadučitelja Perucija etikati po starih grobiših, kosilo v cekarju na Zgornjo Kromo. In neumorni zgodovinar poruži kosile na trati, kjer so morda nekdanji Iliri pripirali gostje. Dragemu gostu želimo tudi leto, da promike še bolj v dobo davnih prebivalcev Zasavja. — nč.

Za staro pravdo naših krajevnih imen

Pogostokrat čitamo in čujemo krajevna imena, ki nikakor niso v skladu s pristno našo domačo govorico. Vse polno je takih nepravilnih in popačenih nazivov v rabi posebno pri mestnih ljudeh, pa tudi po deželi. Premnogo so v tem pogledu zakrivilj nekdanji, našega jezika nevašči avstrijski vo-

• Maturanti (ke) ljubljanskega učiteljskega iz l. 1914. praznujejo 20letnico 14. t. m. v Ljubljani. Zbirališče ob 14. pri »Slamiču«.

• Novi grobovi. V čestiti starosti 82 let je umrl v Leskovcu pri Krškem g. Ivan Pfeifer, posestnik in upravitelj pošte v pokopju. Ugodnega, daleč po Sloveniji poznane pokojnika bodo jutri ob 16.30 spremljali k večnemu počitku. — V St. Rupertu na Dolenskem je umrl g. Pavel Knez. Pogreb bo jutri ob 9. dopoldne. — Pokojnika blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

• Iz »Službenega lista«. »Službeni list uprave dravske banovine« št. 63 z dne 8. t. m. objavlja zakon o razrešitvi rodbinskih fidejkomisov, izpremembe in dopolnitve pravilnika o uporabljanju novega sredstva za denaturiranje špirta, telefonski promet, objave banke uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1934. in razne objave iz »Službenih Novin«.

• Vabilo na Kozjak (1150 m). V nedeljo 12. t. m. bo blagoslovljene nove planinske hiše in oficijelna otvoritev gostilne »Pod Spikom« lepe letovišarske postojanke s tujskimi sobami in dobro hrano. Informacije daje Franc Skasa, Velenje, tel. inter. 3.

• Vabilo na vrtni koncert in veselico, ki bo v nedeljo 12. t. m. v Čateških toplicah. Sodeluje pevski zbor Sokola v Brežicah. Začetek ob 4. popoldne; svira godba gasilskega društva Krško.

• Društvo »Zivalca« ustanovila podružnica v Ormožu. V nedeljo, dne 12. avgusta 1934, od 10. dop. bo v gostilni Horvat v Ormožu sestanek tamk. perunitarjev, članov društva »Zivalca« in ustanovitev podružnice. Vabimo člane društva »Zivalca« in vse ljubitelje malih živali na ta sestanek.

• Staroslavni samostan Visoki Dečani se, kakor je »Jutro« že obširno poročalo, pripravila na proslavo 600 letnice obstoja. Akademija znanosti v Beogradu bo za ta jubilej izdala razkošno monografijo starodavnega svetišča. Univerzitetni profesor in upravitelj Narodnega muzeja Vlada Petković je že odločeval v Dečane, da zbere gradivo za jubilejno delo. Monografija bo vsebovala 500 velikih reprodukcij, od katerih jih bo okrog 300 v barvnem tisku. S profesorjem Petkovićem potuje več strokovnjakov in fotografov. Prof. Petković bo v starodavnem svetišču nabiral tudi precej gradiva za svojo knjigo o srbskem slikarstvu v srednjem veku, ki bo izšla v srbskem in francoskem jeziku.

• Lonce starega beneškega denarja sta našla na hribu Civljana glavica blizu Bihača dva kmeta iz Ponevija. V loncu so bili elatniki in je ves zaklad tehtal okrog 6 kg. Po raznih krajih Bosanske krajine so že mnogokrat našli razne starinske dragocenosti in se je zaradi tega kotila ljudi prava manija iskanja zakladov. Civljana glavica je bila nekdanj zatočišče hajdukov in baš ta hrib se je dozdaj okoliškim kmetom posebno prikladal za raziskovanje. Mnogi kmetje so ga že prekopali povprek in po več ter odkopali že razne starinske predmete, ki pa jih niso znali prav ceniti. Zlatnike, ki sta jih našla sedaj dva taka iskalca zakladov, predstavljajo znatno vrednost, ker pa sta se možakarja pri delitvi zaklada skregala in strelja, je starinski denar začasno v varstvu orožniške postaje. Za najdbo se zanimajo mnogi numizmatiki in ko bo lastninski spor končan, bo izvršena tudi prodaja pod oblastno kontrolo.

• Vlom pri belem dnevu. Iz Rateč-Planca nam pišejo: V ponedeljek med 11. in 12. uro je bilo v vlogi v stanovanju uglednega posestnika Sebastjana Kavalarija. Dolež neznan vlomilec se je spizljal skozi okno, ter ukradel njegovemu sinu 1570 Din vredno zlato uro, biserki pa 650 Din gotovine. Ker mu ta plen še ni zadostal je poskušal sroči tudi pri sosedu, kateremu je prebrskal vse kote, toda željenega ni mogel najti in tako oseed ne pogreša nobene stvari. Orožniki so takoj začeli poizvedovati za vlomilec.

• Pojasnilo. V svojem članku »Za socialno obnovo« v »Jutru« od 3. t. m. sem napisal tudi: »Če hoče n. pr. kmet posekati dve smreki, mora o tem obvestiti šumskega referenta in izpolniti mnogo formalnosti«. Ker bi te besede, ki so samo pretirana primera, utegnile tupaťtati vzbuditi vendarje vtis, da ta trditve odgovarjajo pozitivnim zakonom, izjavljam na željo, da zakon o gozdih zahteva od zasebnika prijavo le za ono sečnjo, ki se ima izvršiti na golem in ne morda že za sečnjo dveh smrek. — Dr. Joža Bohinjec.

jaški mapeji, za njimi birokratska gospoda, šola in pa časopise. Ne mine skoro noben teden, da ne bi v naših dnevnikih čitali to ali ono napadno krajevno ime, kar nam gotovo ni v čast. Tudi naše tiskoprometne propagandne brošure in druge izdaje ne povesčajo dovolj pažnje pravilni rabi krajevnih imen in tako vlečemo grde napake skozi leta naprej.

Vsega, kar ni prav, seveda pri vseh in povsod nikdar ne bo mogoče odpraviti. Uverjen pa sem, da bi se dalo mnogo teh smeti enkrat za vselej pomesti; zato Vas prosim, gospod urednik, da odprete ta nov predal (emetičke) v Vašem conjenem listu, ki se ga bo marsikdo rad poslužil, da očistimo časovna naš jezik tudi tih, vsaj najbolj eramočnih peg. Prvi primer: Logarska dolina in ne Logarjeval! Od nekdanj smo čitali in čuli samo Logarska dolina, kakor je pravilno. V zadnjih letih pa prinašajo naši časopisi prav pogosto »Logarjeva dolina«, kar ni prav; da, pojavile so se celo razglednice s tem napadnim nazivom!

Prav točno bi znali povedati: od kdaj to datira in od kod to izvira. Razobesili bomo to umazano parilo, če te vrstice ne bodo izdale! Nihče, pa že prav nihče nima pravice nalašč pretvarjati in namenoma pačiti naših pristalnih domačih krajevnih imen. Poskrbeli bomo očeje, da bodo ostala naša krajevna imena nepokvarjena in se imenovala pravilno tako, kakor jih je svoje dal naš narod krestil.

• Že so bliža pravi lovski čas in v tem pričakovanju je tudi pravkar izšla avgustova številka »Lovca« posebno živahna, po vsebini kakor po opremlitvi. Niko Lenček razpravlja na uvodnem mestu o naših loviščih in lovcih. Albert Jordan v kratkem sestavku lepo opisuje lov v Gornjancih. Zanimiv kakor vselej je prispevek Tometa Kappusa iz Južne Srbije to pot poroča o kroatih in krestih. Sledi članek o snrjadi na Pohorju. Gošar razpravlja o lovstvu in slikarstvu. Urednik Vladimir Kappus je spet emkrat prispeval poezijo, prav srečen in lepo zaokrožen lovski motiv »Trofeja«. Dalje čitamo poučne zanimivosti iz prirode: o krakaju divjega petelina, o divjih prašičih v Dravski banovini in o predznostih divjega mačka. V lovskem oprtniku je potem še mnogo mičnega drobiža.

• Izšla je osma številka revije »Priatelj«, ki prinaša konec romantične zgodbe dr. Ivana Laha »Greh gospoda Oresta« in pričetek živopisne povesti Antona »Mlada leta«. Ta povest je vzeta iz sodobnega življenja, bo zanimala zlasti inteligentne kroge, posebno pa profesorje in učitelje. Marsikdo bo videl v tej povesti samega sebe. — Osmo številka prinaša še: Freda Hilla »Film grozot«, Delacord — Ivana Vuka »Ljubzenski dogodek gospodine Mary«, Johna Newnham »Grafolog«, Borisa Rihterške »Večni popotnik«, dr. Filipoviča »Kako žive Indijanci v Ameriki«, potem črtice »Sumatra«, »Kralj noč«, »Vlak na odru«, »Tehnične zanimivosti«, literarni drobiž in drugo. Revija »Priatelj« in 11 knjig stane mesečno 12 Din. Naroča se pri upravi, Dalmatinska ulica 10.

• Zadah po znoju — znoj pod pazduho. Uporabljajte »Nivos«, ki je brez dvoma neoprodiljiva. Regulira izločevanje potu zdrave kože, odstranjuje neprijeten vonj in ostale zle posledice, kakor unikanje perila in obleke. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Velika steklenica 26 Din.

• Obidele obleke barva v različnih barvah in pisira tovarna JOS. REICH.

Samo še danes

Bernhard Kellermann

„Predor“

Filmsko veledelo, ki je zbudilo veliko zanimanja. V glavnih vlogah Paul Hartmann, Atila Hörbiger, Gustav Gründgens. Danes ob 4., 7. in 9. zvečer. Najnižja vstopnina Din 4.50 in 6.50.

ZVOČNI KINO »DVO«
Telefon 27-30

Iz Ljubljane

u— Sokolski zletniki na poti skozi Ljubljano. Po zaključku sokolskega zleta so mnogi jugoslovanski in inozemski gostje priredili v večjih in manjših skupinah izlete na morje in v lepe pokrajine, ki jih je naša mnogolika domovina dovolj bogata. Tako vse te dni srečujemo tudi na ljubljanskih ulicah mnogo fesov iz Bosne in Južne Srbije in mnogo dalmatinskih in erogorskih čepic. Udeleženci izleta potujejo na Gorenjsko, predvsem na Bled in Bohinj. V torek sta se mudili v Ljubljani dve večji skupini Skopljanec in Novosačanov, ki jim je Ljubljanski Sokol oskrbel skupna prenočišča v areni Narodnega doma, nato pa so nadaljevali svojo pot na Gorenjsko. Razen skupine bolgarskih Junakov je potoval skozi Ljubljano na Bled tudi mnogo Čehoslovakov.

u— Otroci bi radi na počitnice. Po Ljubljani se je v teh soparnih dneh razširila vest, da bo mestna občina poslala še nekaj otrok na svoje kolonije. Dan z dnem se na mladinskem oddelku socialnega urada zglašajo blede, siromašni otroci in njihovi starši in prosijo, da bi jih zapislali za morje ali za Gorenjsko. Socialni urad pa je seveda že za vse te kolonije, ki so bile odpremljene doslej; le v veliko težavo spravil skupljal potrebna sredstva in je izpraznil svojo blaginjo od zadnjega belica. Velik naval reflektantov za počitniške kolonije in velik odstotek potrebnih, slabotnih otrok, ki morajo čez poletje ostati doma v slabih obupnih razmerah, nazorno kaže, da bo

Naše gospodinjске šole

so preizkusile novo pripravo za mašenje perila na šivalnem stroju, ki omogoča obnovo perila z enostavnim šivanjem naprej in nazaj in so se prepričale, da je ta izum velike praktične vrednosti. Zaradi česar ga priporočajo vsem našim gospodinjstvom, bolnicam, hotelom, restavracijam, gostilnam i. t. d., ki vsi se bodo okoristili s PST Patent Stopt Twist pripravo.

Rudolf Badjura.

Koroški kmet — poet iz začetka 19. stoletja

Pliberk, avgusta

Prosvetne organizacije koroških Slovencev bodo v prihodnjih dneh slavile spomin starodavnega koroškega kmeta — poeta Andreja Šusterja — Drabosnjaka. Drabosnjak je živel od leta 1768. do 1825. Rodil se je na Strmcu blizu Vrbe ob Vrbskem jezeru ter je potem gosnodaril na domu Drabosnjakov na Strmcu. Bil je sodobnik težkih in nemirnih časov Napoleonovih vojn ter je preživel hude borbe za domačo grudo. Njegov dom pa je prešel v tujo last in Andrej je umrl na Domačalah. Andrej Šuster je bil

mišice in živce krepi solnjenje, ako se maže telo z originalnim

NIGGEROL OLJEM ali KREMO

(Patent št. 5922) za solnjenje in masažo. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah.

DROGERIJA GREGORIO
Ljubljana, Prešernova ul. 5.

treba že za prihodnje leto organizirati letovanje v večjem obsegu. Prav bi bilo, da bi tudi zasebna in društvena iniciativa o pravem času podvela primerno akcijo skupno s socialnim uradom, da bi se za prihodnje poletje lahko poslalo večje število ljubljanskih otrok na morje. Včeraj so se odpeljali mestni župan dr. Puc, mestni fizik dr. Rus in občinski svetnik Kosem k Sv. Jakobu v Siljevicu pri Kraljevi, kjer iščejo zdravila in moči v mestni počitniški koloniji slabokrvni in bolehlji ljubljanski otroci.

u— Kipar Ivan Jurkovič nevarno bolan. Znanega akademskega kiparja g. Ivana Jurkoviča je zadela huda nesreča. Nevarno je zbolel in leži od 2. t. m. na internem oddelku ljubljanske bolnišnice.

u— Društvo »Tabore«. — O temi »Jugoslovenstvo in luči zgodovine« bo predaval drevi ob pol 9. na realni (Vegova ulica) g. Vekoslav Bučar, Pridite!

u— Tečaj o kopanju priredi društvo »Zivalca« na praznik dne 15. t. m. v vrtnem salonu restavracije »Pri ščitici« na Tyrševi cesti št. 8. Tečaj je brezplačen in se ga lahko udeleži vsakdo. Začetek ob 9. uri dopoldne. »O gospodarskem pomenu kopanja perunitine« bo govoril živ. ref. kr. banke uprave inž. Wenko. Nato se bo praktično izvajalo kopanje ali rezanje petelinčkov.

u— Neznani gluhomec. Po šiški se je potikal neznan, bos, gluhomec mladenič, oblečen v ponešene modne hlače, pisano srajco, zamazan telovnik in kratko zimsko suknjo. Ko ga je stražnik odvedel na stražnico, niso pri njem našli nikakih dokumentov. Kdor utegne na podlagi opisa kaj povedati o mlademu fantu, naj to javi na policijski upravi.

u— Potreba ljudskega kopališča. Kako potrebno je v Ljubljani cemo ljudsko kopališče kaže najbolj to, da je na špiči sleher ni dan več kopalcev in da so bregovi Malega grabna polni mladih kopalcev pa tudi starejših ljudi. Posebno pa se opaža potreba v tem, da skačejo otroci v kopalnih oblekah celo v novi bazenček v otroškem parku v Tivoliju. Tam se zbirajo sleherni dan grude otrok ki najdemo pri igrah v vodi obilo zabave. Vrišč in krik pa starejših, ki posedajo po klopih okoli, prav nič ne moti; nasprotno v veselje jim je pogled na razigrano dečo v vodi.

u— Otepanje prahu skozi okna na ulico. V Ljubljani se je v zadnjem času spet razpasla grda navada, da stopajo gospodinjke ali služkinje prah pri oknih na ulice, kjer se vsipa na glave spodaj idočim. Tudi se že pojavlja na oknih perilo, ki ga tam suše gospodinjke, kar gotovo ni v skladu s higienom. Organi mestnega fizikata so dobili strog nalog, da posamezne osebe, ki se ne držijo predpisov, brez pardona prijavijo in bodo sledile stroge kazni.

u— Zadrege na trgu. Kakor smo poročali, je mestna občina sklenila temeljito preurediti in modernizirati ljubljanski trg. Ker je del tržnega prostora zdaj stalno v delu, so morali nekaj branjevk začasno premestiti z Vodnikovega trga na Krekov trg. Najprej so preselili tja zelenjadnice, ki so se pa uprle, češ da gospodinjke na Krekov trg sploh ne pridejo in trpe zato prodajalke veliko škodo. Zda je tržno nadzorstvo uredilo stvar tako, da so se zelenjadnice vrnile na svoje mesto, a na Krekov trg so poslali jajčarice, ki uživajo sicer boljše konjunkturo, ki pa prav tako niso navdušene za to novotarijo. S Krekovega trga se je moralo pred branjevkami umakniti v Streliško ulico veliko mlekarstvih in branjevskih vozčkov, ki so tam navadno parkirani. Seveda so vse te spremembe samo začasne, in ko bodo tržni prostor renovirali in impregnirali, bo spet vse steklo po starem. Opaža pa se tudi pri tej priliki, da ljubljanskemu trgu ni treba samo higieni in racionalno urejenega temveč tudi večjega prostora.

u— Hrvaške ovce na ljubljanskem živalskem trgu. Na večerajšnjem živalskem sejmu se je pojavilo več hrvaških kmetov, ki so nudili ovce na prodaj. Slovenski živinorejci, ki jim je gojitev te panoge včasih donosala lepe dohodke so ovčerejo skoraj povsem opustili. Gospodarji v sodenji sarski banovini so opazili, da je v Ljubljani za drobnico dober trg, in med prodajalci jih je bilo tudi nekaj iz oddelčne Like in Vivodine, ki so vsi to daljo prignali svojo žival v Ljubljano paš. Najprej so zahtevali za svoje blago 5 dinarjev za kg žive teže, tako visoke cene pa seveda niso mogli uveljaviti. Ovce so šle po 3, jagmeta pa — jagmetina je zadnji čas v Ljubljani precej iskana — po 5 Din za kilogram.

u— Nezaposlenost v Ljubljani je v juliju nekoliko padla. Med kvalificiranimi delavci je najbolj prizadeta stavbna stroka ker se pač letos v Ljubljani res malo gradil. Med brezposelnimi je tudi precejšnje število grafičnih delavcev in kovinarjev. Po podatkih Borze dela je ostalo do 1. avgusta v Ljubljani nezaposlenih 763 oseb, od teh 149 žensk. V juliju je borza dela izplačala na brezposelnih podporah 34.857 Din.

u— Živahen promet na odgonski postaji. O posebne vrste tujskem prometu, ki ga vodi ljubljanska odgonska postaja in ki predstavlja še mnogo značilnejšo in zanimivejšo sliko gibanja gospodarske krize kakor pa sezona na Bledu, smo že nekajkrat poročali. Brez ozira na ugotovitve gospodarskih statistikov, da število brezposelnih pada, povedo knjige na odgonski postaji, da število njenih gostov še zmerom rase. Do 31. julija je frekvenca izgnancev dosegla rekordno število 580. Samo v juliju je šlo skozi odgonski zapor 178 oseb. to se pravi, da so odpremlili v preteklem mesecu iz Ljubljane vsak dan povprečno 6 izgnancev. Značilno je, da so med temi neprostovoljnimi popotniki skoraj sami, domačini. Skoraj vsi — 172 po številu — so bili iz ožje ali širše okolice Ljubljane doma. Med drugimi sta bila tudi 2 Nemca. 1 Rumun in 1 Bolgar.

Iz Celja

u— Gotovanje ljubljanske drame »Slehniki«. Ze v janskem repertoarju dogovorjeno in zaradi jubilejnih prireditelj Celjskega pevskega društva preloženo gotovanje ljubljanskega Narodnega gledališča s Hofmannsthalovim »Slehniki« bo v soboto 1. in nedeljo 2. septembra v Celju. Sodeloval bo celotni odnosno celo pomnoženi dramski ansambel. Ker vlada za uprizoritev, ki je dosegla v Ljubljani izreden uspeh, veliko zanimanje, priprorčamo občinstvu, da si še sedaj rezervira prostore v predprodaji v knjigarni »Domovina« na Kralja Petra cesti.

u— Uradni dan Zbornice za TOI za Celje in okolico bo v torek 14. t. m. ob 8. do 12. v prostorih Zdrženja trgovcev za mesto Celje, Razlagova ulica 8.

u— Sokolsko društvo v Celju sporoča, da je v Nisu umrl br. Jože Kancijan iz Gaherja pri Celju. Truplo pokojnika prepeljejo predvidoma danes iz Nisa v Celje. Sokolsko društvo poziva članstvo, da spremi pokojnika na zadnji poti. Ura pogreba bo še pravočasno javljena.

u— Nesreča pri gašenju apna. Na Po-brežju pri Rečici ob Savinji se je 11letni sin posestnice Konrad Orožen pri gašenju apna spotaknil, zdrnil v apno in se močno opeklo po obeh nogah. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico.

u— Kine Union. Danes ob 16.15 in 20.30 zvočni film »Mehikanska hubezenc in zvočna prediga«.

Iz Maribora

u— Ljubljanski obrtniki na Mariborskem tednu. Včeraj je prispelo na Mariborski teden 37 članov obrtnega društva iz Ljubljane pod vodstvom g. Josipa Rebecka. Prijetelj so se s avtobusom preko Celja, Velenja, Dravograda, Fale, kjer so si ogledali elektrarno, in Ruše kjer so obiskali tovarno za dušik. Opočino je bilo skupno kosko pri »Orlu«, kjer so si h pozdravili v imenu mariborske občine župan dr. Lipold, Mariborskega slovenskega obrtnega društva g. Miha Vahtar, v imenu vseh štajerskih obrtnikov pa član banovinskega sveta g. Zdravac. Za prisrčen sprejem in tople besede se je zahvalil g. Josip Rebeck. Po kosilu so si ljubljanski obrtniki ogledali Mariborski teden, zlasti so se zanimali za obrtniško razstavo vajencev in pomočnikov.

u— Četrty dan Mariborskega tedna. V torek je obiskala razstavo Mariborskega tedna večja skupina prekmurških kmetovalcev, ki so pod vodstvom kmetijskega referenta iz Murske Sobotne na ekskurziji po naših krajih. Prišlo pa je v torek na Mariborski teden več tujcev, med njimi največ Avstrijcev.

u— Skrb za razvoj in napredek tujskega prometa. Tudi ob priliki Mariborskega tedna je mariborska Tujsko-prometna zveza v izdatni meri poskrbela za propagando tujskega prometa v naših krajih, ki jih vselej in vsepovsod propagira kot najlepše, priredila je veliko tiskno-prometno razstavo v prostorni telovadnici dekliške mešanske šole, ki je vsem obiskovalcem zelo všeč, tujcem pa nazorajo prikazne očarljive lepote Maribora in vsega zaledja. Razstava je okusno in pregledno razporejena ter jo po pravici prištevamo med najlepše. Organizacija je bila v rokah g. Alfreda Kralja, urednika pri »Putniku« in Viktorja Lavrenčiča, urednika mestne občine. Očarljivi amaterski pesnetki prikazujejo lepote Maribora, Pohorja, Savinjske doline in naših zdravilišč in kopališč. Zastopaj je na razstavi starodavni Ptuj, nadalje Slov. Bistrica, Sv. Lovrenc na Pohorju, Luce, Haloze in naše Slovenske gorice. Poseben oddelek razstave dela

tudi za slovenske ljudske odre. »Koroški Slovencec« je te dni objavil življenjepis kmeta - pošta ter ga zaključil z naslednjim pozivom:

Sedaj je dolžnost naših družtev in odrov na Koroškem, da sprejmejo to igro o izgubljenem sinu, da zaživi med nami Drabosnjak, naš kmet in poet, Drol!

Prekmurje ali Slovenska Krajina?

Kar razveseljuje je, da se zadnje čase toliko razpravlja v časopisu o Prekmurju. S tem se — ob petnajstletnici oevoditve prekmurških tal — zbuja v naši širši javnosti zanimanje za ta del jugoslovanske zemlje, ki je žal še vedno premalo poznana in še preveč prepričana sama sebi. Polemika o našem imenu ima tedaj vsaj to dobro stran in s te strani se na njo ne sme nihče hudovati. Sicer bi ves ta boj in vsa polemika lahko izostala brez hujših posledic, ker nam prav nič ni treba raznih notovarij in preprirov, ali smo Prekmurci »Slovensko-Krajinci, Kranjci, Krajnarji, Krajci« ali pa »Prekmurci« s tem svojim postenim in starim imenom. Prekmurje je bilo Prekmurje in na lepoto ostane Prekmurje, dokler bo bival naš rod na tej zemlji. Prekmurcem se nam ni treba tega imena sramovati.

Danes je naziv Prekmurje tako udome-

uspešno reklamiramo za naš Jadransko, zlasti za Dubrovnik, Split, Rab in drug območje kraja.

a— **Gozdovniška razstava na Mariborskem tednu.** V okviru Mariborskega tedna je priredila Jugoslov. gozdovniška liga Maribor I. s sodelovanjem ostalih rodov lige ter bratov Čehov in Američanov veliko gozdovniško razstavo. Vodstvo razstave je v rokah znanega sportskega delavca g. Danila Vaharja, podglavarja mariborskega gozdovniškega rodu, ki mu zvesto stojijo ob strani vrhovni načelnik lige g. Fr. Glojčnik in pa podarostar lige g. Trpin iz Ljubljane. Teh treh je zasluga, da vzbujajo razstava veliko pozornost kot ena najlepših in najbolj pestrih. Razstavljenih je več vzorno urejenih šotorov, vsi dosežani tabori v miniaturi, razni pripomočki, ki služijo gozdnikom pri taborenjih, kakor tudi njihove uniforme in razni njihovi znaki. Razstavljeno je tudi zanimivo pismo, ki ga je prejel Jugoslov. gozdovniška liga od ustanovitelja gozdovništva in taborništv prirodoznanca in pisatelja Ernesta Setona, v katerem piše med drugim, da je krasna zgodovina našega naroda, da so veličastne naše gore in da mora biti navdušenje naših gozdnikov brezmejno, ter pričakuje da bodo odpravili vse, kar je jugoslovenskega, naše pesmi, naše plese, naše običaje itd. Vsem, ki razstave še niso videli, toplo priporočamo, naj si jo ogledajo.

a— **Mariborski teden je zbral dne 4. t. m. tudi nekaj starih šolnikov iz let 1875. do 1885.** Došlo jih je na povabilo tovariša Ogorela in Pestevskega 26. Po udeležbi pri maši v stolnici so se zbrali v lovski sobi »Črna orla« k banketu, pri katerem so v pobudnih razgovorih iz davne preteklosti preživeli nekaj prijetnih uric. Po obisku grobov profesorjev so posestili tudi Mariborski otok. Zvečer jih je zbrala v mestnem parku »Kulturna prireditev v Črni mlaki«. Drugi dan so si še ogledali lepo uspešno razstavo in se poslovili z željo, da bi se čez 5 let spet sešli. — Pripravljenemu odboru gre za uspešni sestanek in lepo oskrbo iskrena zahvala.

a— **Žalna maša za Hindenburga.** Predvčerajšnjim je bila v mariborski evangelijski cerkvi žalna maša za pokojnega predsednika Nemčije maršala Hindenburga. Senior mariborske evangelijske cerkve g. Baron je imel komemorativni govor, v katerem je orisal maršala Hindenburga kot človeka in Nemca.

a— **Drugi uprizar »Kulturno prireditev v Črni mlaki na prostem danes ob pol 21. na otroškem igrišču v mestnem parku.** Čepe za to zabavno uprizoritev so topor izničane in velja prvi sedež namesto 35 Din 30 Din. Ostala vstopnina: 25, 20, 15, 10, 8 in 5 Din. Predstavo spet sprevedo sodelujoči izpred gledališča po mariborskih ulicah na letno gledališče. V primeru slabega vremena bo predstava v petek, 10. t. m.

a— **Velike okrožne strelske tekme bodo v času od 11. do 13. t. m. na vojaškem strelišču v Radvanju.** Tekme prireja mariborsko okrožje, ki vabi vse strelske družbe, naj se udeležijo tekmovanja v čim večjem številu.

a— **Iz Glasbene Matice, Odbor pevskega zbora mariborske Glasbene Matice je imel svojo sejo, na kateri je zaslužni predsednik g. Janjo Armuš odločil svojo funkcijo.** Da bo njegov odstop imel težke posledice za napredek pevskega zbora je jasno, saj je bil g. Armuš letos že 14. so glasno in v velikem odobravanjem izvoljen za predsednika in mu bo težko najti vrednega naslednika.

a— **Kongres slaščičarjev in medčarjev.** V torek 14. t. m. ob 10. bo v kazinski dvorani kongres Združenja slaščičarjev in medčarjev v Mariboru. Kongresa se bodo udeležili tudi delegati sorodnih združenj iz vse dravske banovine.

a— **Poskus samomora.** V torek zvečer je v samomorilnem namenu izpila večjo količino kizla 23letna v Levstikovi ulici stanujoča tekstilna delavka Anica R. Nezvesto so jo domači našli v sobi. Poklicani reševalci so jo prepešali v bolnišnico, kjer so ji zdravniki izprali želodec in ji ohranili življenje.

a— **Obsoda makolskih vlomilcev.** O vlyzmu, ki je bil letos v marcu izvršen na prav ameriški način v makolsko konzumno društvo, smo takrat obširno poročali. Predvčerajšnjim dopoldne pa so sedeli na zatožni klopi pred malim kazenskim senatom mariborskega sodišča vlomilci s svojo poglavarico 41letno Katarino Cverlinovo iz

Makol. Zagovarjalo se je skupno 10 obtožencev, med njimi več krošnjarjev, ki so bili kupci ukradenega blaga. Obtoženci so priznali vlome in grehe, le krošnjarji so odvrčali od sebe vsako krivdo. Senat pa je spoznal vse za krive in obsodil poglavarico vlomilske tolpe Katarino Cverlinovo na 5 let težke ječe in na pridržek v zaporu po prestani kazni ter 3 letni izgon iz Maribora. Otmarja Čagrana s Pobrežja pri Mariboru na 5 let težke ječe, Stanka Fer-

foljo na 3 leta težke ječe in po prestani kazni na izgon iz naše države, Ivana Leskovarja iz Zgornjih Laž na 3 leta in 3 mesece težke ječe, Ernesta Škrabla s Pobrežja na 8 mesecev strogega zapore, sodbence Petra Vujčiča na 3600 Din globe ali 60 dni zapore, Jakoba Seifrida na 1200 Din globe ali na 20 dni zapore. Postopanje proti nekaterim obtožencem je bilo zaradi njihove odsotnosti izloženo in se bodo posebej zagovarjali.

Gospodarstvo

Nadzorstvo nad proizvodnjo in uporabo žlahtnih kovin

Na osnovi § 63. finančnega zakona za takozvano leto je ministrijski svet na predlog finančnega ministra predpisal uredbo o nadzorstvu nad proizvodnjo in uporabo žlahtnih kovin. Po tej uredbi se smajo v naši državi žlahtne kovine uporabljati izključno za splošno-korišne vrste. Uporaba v industrijske in druge upravitvene vrste je dopušča samo izjemno po odredbah pravilnika o prometu z devizami in valutami.

Žlahtne kovine v smislu te uredbe so: platina s kovinami, ki spadajo v skupino platine (osmij, iridij, paladij, rutenij in rodij) ter zlato in srebro. Pravico odkupa celokupne proizvodnje žlahtnih kovin v naši državi ima v imenu države edino Narodna banka kraljevine Jugoslavije. Rudarska in druga podjetja v državi, ki proizvajajo žlahtne kovine kot glavni ali pa kot vzporedni proizvod ali proizvodi, ki vsebujejo žlahtne kovine, so dolžna ponuditi Narodni banki na odkup svojo proizvodnjo zlata, ne glede na to, ali se te žlahtne kovine pridobijo in izločijo doma ali v inozemstvu. Proizvedene kovine se morajo ponuditi vsaj enkrat mesečno. Ponudene žlahtne kovine lahko Narodna banka odkupi po svetovni tržni ceni. Izplačilo odkupljenih žlahtnih kovin se vrši v dinarjih. Izjemno sme finančni minister odobriti odkup tudi v tuji valuti, toda za največ 35 odstotkov v odkup ponudene produkcije, ostanek pa se odkupi v dinarjih. Zaradi točnega izvajanja te uredbe so vsa podjetja, ki proizvajajo žlahtne kovine, pod državnim nadzorstvom, odnosno pod nadzorstvom Narodne banke. Način izvajanja tega nadzorstva bo predpisal finančni minister v sporazumu z ministrom za šume in rudnike in z Narodno banko, in sicer posebej za vsako podjetje, kakor pač to zahteva način, po katerem se v dotičnem podjetju pridobivajo žlahtne kovine. Nadzorstveni organi so pri tem dolžni čuvati vse poslovne tajnosti podjetja.

Vsako razpolaganje z žlahtnimi kovinami in vsaka uporaba teh kovin v nasprotju s to uredbo se smatra kot tihotapstvo. Prestopki predpisov te uredbe se kaznujejo denarno do 1 milijona Din, pa tudi preko tega zneska, ako je vrednost tihotapljene kovine večja. V ponovnih primerih kršenja se lahko na predlog finančnega ministra, in Narodne banke s sklepom ministrskega sveta odvzame podjetju samostojna uprava, ali pa se podjetju vzejejo rudarske pravice in pravice obratovanja. Kazni po tej uredbi izrekata finančni minister. Preiskava glede kršitve uredbe in način izrekanja kazni se vrši po postopku, ki je predpisan s pravilnikom o reguliranju prometa z devizami in valutami v členih 19. do 19. f. V roku meseca dni se morejo vsa navedena podjetja prijaviti Narodni banki zaradi ureditve načina nadzorstva v smislu gornje uredbe.

Naša produkcija zlata.

Gornja uredba, ki bo te dni objavljena v »Slovenskih Novicah« in bo takoj stopila v veljavo, je bila iz valutno - političnih razlogov gotovo nujno potrebna, kajti produkcija zlata se je v naši državi zadnja leta precej dvignila in dosegla glede te produkcije ni bilo nikake kontrole. Tudi niso obstajale učinkovite določbe, da se mora vsa produkcija oddati Narodni banki.

Zlato smo pridobivali v naši državi že prejšnjaj leta, toda v manjših količinah. Leta 1925. se je produkcija dvignila na preko 500 kg, pa je naslednja leta zopet padla na 200-300 kg letno. Proti koncu prejšnjega desetletja pa se je pričela produkcija nazlo dvigati. Po cenitvi, ki jo objavlja Joso Lakatoš v »Jugoslovenski Privredni« (1933), se je dvignila produkcija zlata v naši državi leta 1928. na 450 kg, leta 1929. na 574 kg in l. 1930. na 720 kg. To zlato se je pridobivalo večinoma iz peska in naplavin nekaterih rek v južni Srbiji. V večjem obsegu pa se je pričela ta produkcija dvigati v zadnjem času, ko je bil otvorjen zlati rudnik v Peku in ko je pričela Družba borskih rudnikov pridobivati zlato tudi iz sirovca bakra. Rudnik zlata rude v Peku, ki ga eksploatira Francoska družba zlatih rudnikov, je pričel obratovati lani v decembru s kapaciteto 200 kg zlata na leto. V zadnjem času pa je družba svoje naprave raz-

bivali Slovenci-Vendi, nazivali »Mura-Vide« češče in poprej pa »Vend-Vide«. Mi sami doma smo se nazivali le Slovence, če pa smo prišli na štajerski ali v Medmurje in sploh med sonarodnjake na drugi strani Mure, smo pa bili »Prekmurci«, ker so Slovenci bili tudi oni. Z imenom Prekmurci smo se mi sprizljajali in najlaže smo naznačili svoj ožji domovino, češ: iz Prekmurja sem doma. Res pa je, da naziva »Slovenska Krajina« ni rabila nihče ne v prejšnjih časih in ne po osvojenju in sedaj ga rabi le par ljudi kot umetno skovanko brez vsake potrebe in podlage.

Novo ime so začele uvajati »Novine« in čisto pravilno je nekoč povedal v »Jutru«, da posega v borbo za naziv Prekmurja politična opredeljenost. Slučajno so mi znani razlogi, zakaj se je pred petimi leti začelo s pomočjo »Novin« forsirati ime »Slovenska rajina«. Ali tisti razlogi so tako neresni, da jih tu ne bom omenjal. Značilno je le, da se je v resnici pod vplivom raznih samoslovenskih podvigov začelo glasneje poudarjati in zahtevati, da se Prekmurje imenuje »Slovenska Krajina«, kakor tudi to, da se za ta naziv zavzemajo idejno-politično opredeljeni činitelji, ki so jim dajale smer »Novine« in njihov krog. Lahko pa gremo čisto mirne duše preko zahteve, da se za Prekmurje uradno prizna naziv »Slovenska Krajina«. Ostanimo Prekmurci kot del enotnega jugoslovenskega naroda: Prekmurci, Slovani, Jugoslovenci, Slovenci in to brez vseh primisk kake plemenske individualnosti, partikularizma, regionalizma ali pa celo našega umirajočega — separatizma. H. I.

širila, tako da je sedaj omogočena dvojna produkcija. Letos pa so pričeli zlato izločevati tudi iz bakra, ki se pridobiva v borskem rudniku. Baker ima običajno vedno manjšo količino zlata. Odstotek zlata v bakru iz Bora pa je razmeroma znan, saj se v vsej okolici Bora nahajajo sledovi zlate rude. Vodstvo borskega rudnika, ki je že dolgo razmišljalo o tem, da bi zlato, ki se nahaja v bakru, čeduli v malenkostnih količinah, izločilo, je poklicalo strokovnjake, ki so spoznali, da se za to dobičkom izločati zlato z elektrolizo bakra. Zato je borski rudnik prišel baker pošiljati v Amsterdam, kjer sedaj vršijo elektrolitično izločevanje zlata iz bakra. V teku junija je Francoska družba borskih rudnikov poslala naši Narodni banki že okrog 100 kg zlata, izločenega iz bakra, in sicer v vrednosti nad 5 milijonov Din. Kakor zatrjujejo, bo na ta način mogoče na leto pridobivati iz bakra preko 500 kg zlata. Skupaj je torej pričakovati, da bo znašala na leto produkcija zlata iz Peku in iz banskega bakra okrog 1000 kg v vrednosti preko 50 milijonov Din. Glede na okolnost, da zaenkrat ni mogoče iz bakra, pridobljenega v Bori, v naši državi pridobivati zlato z elektrolizo, vsebuje nova uredba tudi določbo, da se mora zlato oddati naši Narodni banki na odkup ali izven nje.

Znižanje nakupne cene za zlato.

Kakor je »Jutro« že v nedeljski številki poročalo, je pričakovati, da bo naša Narodna banka znižala odkupno ceno za zlato, in sicer glede na okolnost, da so tečaji prostih deviz v zadnjem času nazadovale, tako da se izplača proste devize v inozemstvu pretvoriti v zlato in to zlato poslati Narodni banki v odkup. Pri ceni 52 Din za gram čistega zlata znaša namreč premija, ki jo priznava Narodna banka nasproti paritetni ceni zlata okrog 38 odstotkov, dočim je premija na svobodnem deviznem trgu padla že skoro na 30 odstotkov. Kakor sedaj doznajemo, je naša Narodna banka odkupno ceno za zlato že znižala, toda ne bistveno, temveč le za pol dinarja pri gramu, tako da znaša sedaj odkupna cena 51,50 Din za gram čistega zlata v palih. Ker znaša paritetna cena zlata 37,359 Din za gram, plača torej odkup Narodna banka pri nakupu zlata premijo 36,5 odstotka. Vzporedno je Narodna banka v enakem razmerju znižala tudi odkupno ceno za zlatnike in plačuje napoleondorje po 303,50 Din, 20kronske zlatnike po 318,50 Din, zlate angleške funte po 381,50 ter zlate ameriške dolarje po 78,50 Din.

Gibanje našega indeksa cen

Studijski oddelček Narodne banke je pravkar objavil podatke o gibanju cen trgovine na debelo v mesecu juliju. Dočim se je naš totalni indeks cen v trgovini na debelo od maja na junij dvignil za 1,5 točke, je od junija na julij zopet popustil, in sicer kar za 2,8 točke, to je od 65,6 na 62,8 točke. V prvi vrsti je nazadovale indekse cen rastlinskih proizvodov, in sicer za 4,8 točke na 60,0. Ta padec je v zvezi z nižjimi cenami žit in prehodu iz starega v novo žitno leto. Tudi indeksi cen živine in živinskih proizvodov je popustil za 2,4 na 52,0 točke. Indeks cen mineralnih proizvodov je za malenkost nazadovale za 0,2 na 82,8 točke. Indeks cen industrijskih proizvodov pa je popustil za 2,2 na 66,3 točke, predvsem zaradi nižjih cen usnja, opke, sirovca železa, moke, otrobov in lesa. Gibanje našega indeksa cen v juliju, v primeri s prejšnjimi leti, nam kaže naslednja primerjava:

	rasl.	živ.	ind.	totalni
Julij 1931	78,9	57,7	71,3	74,4
" 1932	73,2	54,8	63,4	65,6
" 1933	61,1	57,8	72,0	66,1
" 1934	60,0	52,0	66,3	62,8

Kakor nam kaže gornja primerjava, je bil letos splošni nivo naših cen nižji nego v letih 1931. in 1932., čeprav je medtem upoštevali oslabitev zunanje vrednosti dinarja. Indeks cen industrijskih proizvodov, ki je leta 1933. zaradi uvedbe devizne premije narasel, je letos zopet precej nazadovale.

Popustil je v juliju tudi indeks cen glavnih izvornih proizvodov, in sicer na 3,2 točke na 57,3, tako da je sedaj skoro na isti višini, kakor lani v juliju. Indeks cen glavnih uvoznih proizvodov pa je popustil še za pol točke in je znašal v juliju 70,2 nasproti 74,3 v lanskem juliju.

Gospodarske vesti

== Izplačilo kuponov Seligmanovega posojila. Državna hipotekarna banka obvešča lastnike notificiranih 7 odst. obveznic Seligmanove emisije iz leta 1927, da je prenehala potreba depoziranja kuponov pred njihovo zapadlostjo in da se zato v bodoče lahko kuponi predložijo banki v izplačilo ob roku zapadlosti, to je počenši s 1. oktobrom in 1. aprilom vsakega leta pri centralni banki v Beogradu in vseh njenih podružnicah v kraljevini. Obenem obvešča lastnike notificiranih obveznic, da se lahko vsak naslednji kupon eskontira pri banki in njenih podružnicah po posebno ugodnih pogojih.

== Pogojanja s Češkoslovaško. V Pragi se mudi načelnik trgovinskega ministrstva Dr. Pilja zaradi trgovinskih pogojanj. Na podlagi razgovorov, ki jih je načel Dr. Pilja bodo še ta teden odpotovali v Beograd predstavniki nove češkoslovaške monopolske žitne družbe pod vodstvom Dr. Feierabenda, da se pogajajo glede uvoza jugoslovenske pšenice v Češkoslovaško, ki bo letos zaradi slabe češkoslovaške letine potreben.

== Nazadovale brezposelnosti v Češkoslovaški se je v juliju bolj počasi nadaljevalo. V tem mesecu je bila brezposelnost

SICURNA SHRT
VSEM INSEKTOM

delavcev nazadovale na 16,340 in znaša sedaj 566.500 nasproti 640.360 v lanskem juliju in 453.290 v predlanskem juliju.

== Dobave. Dne 10. septembra se bo vršila pri upravi policije v Zagrebu ustmena licitacija glede dobave 650 kom. novih dežnih plaščev. Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 14. septembra t. l. ponudbe glede dobave 70 m kokosovih preprog, 42 kvadratnih metrov linolet/ga, 42 kg lepila za linolet, 20 kg medenastih palic, do 16. avgusta pa glede dobave raznega orodja, 1170 kg jekla, 200 kg železnih vodovodnih cevi, 900 metrov jeklenegega motvoza, 200 kg medenastih pločevine, 20 kg medenastih cevi, 50 m medenastih verig, 708 kg železnih zakovic, 2180 kilogramov železnih vijakov, 5000 komadov železnih vijakov za les in 1000 komadov železnih pocinkanih vijakov za les.

== Dobave. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 16. t. m. ponudbe glede dobave 157 kom. vodogrevnih kotlovnih cevi, 10 m jeklenih rebraštih cevi, 15 kom. plošč iz kotlovne pločevine ter glede dobave raznega električnega materiala. = Direkcija državnega rudnika Vrdnik sprejema do 16. t. m. ponudbe glede dobave 1500 kg kovanih žebeljev. Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 27. t. m. ponudbe glede dobave zakovic.

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 6. septembra ponudbe glede dobave 5000 kg železne pločevine, 5100 pol papirja in 100 pol papirnatih lepenke, raznih glasbenih instrumentov in delov ter muzikalij, do 9. septembra glede dobave orodja, vijakov, pločevine, žice, raznih tkanin, linoleta, 2000 kg bakra, 800 kom. elektrod, do 10. septembra glede dobave 200 kg kositra, 500 kg cinka, 800 kg katrana, 1120 kg smole, 1400 kg kolofonije, 30 kg parafina, 460 kg stearinske kisline, do 11. septembra glede dobave 520 kg solvent nafte, 50 m² furnirjev, ventilov, 100 kg klingerita in 100 kg kaučuka, do 12. septembra glede dobave 800 kg kataniranega motvoza, 2000 kg lanenega motvoza, 300 m lanene jadrenine, 250 kg svinčene belila, 100 kg svinčene minija, 220 kg železnega minija, 230 kg barv in 65 kg lanenega firneža. Komanda pomorskega zrakoplovstva Divulje sprejema do 16. t. m. ponudbe glede dobave 600 m kablja ter raznega drugega električnega materiala, do 17. t. m. pa glede dobave 2000 kg medenastih pločevine, 25 kg bakrene pločevine, 500 kg medenastih palic, 95 kg bakrenih cevi. Dne 3. septembra se bo vršila pri generalni direkciji drž. železnice v Beogradu očetna licitacija glede dobave 34.415 kg železne žice, 880 kg železnih palic za varenje, 220 kg specialnih palic za električno varenje, 730 kg medenine in 495 kg prahu za avtoveno varenje.

Borze

8. avgusta

Na ljubljanski borzi je deviza New York danes ponovno nekoliko popustila, oficialni tečaj ostalih deviz pa se niso bistveno spremenili. V privatnem kliringu notira avstrijski šiling nespremenjeno 8 — 8.10 (v Zagrebu promet po 7.95). Angleški funti pa so se v zagrebškem privatnem kliringu ponovno za malenkost dvignili in je prišlo do zaključka po 334 (včeraj po 332,50, predvčerajšnjim po 329,05). V zagrebškem privatnem kliringu so se nadalje španske pezete nudile po 610.

Na efektnem tržišču se je Vojna škoda danes znatneje dvignila. V Zagrebu so je za kaso trgvala po 324 in 326 (v Beogradu po 327 in 325,50), za september po 326 in za december po 327 (v Beogradu po 330). Nadalje je bil promet v 7 odst. Blairovem posojilu po 58 in 58,50 (v Beogradu po 59) ter v 6 odst. begluških obveznicah po 57,50. Promet je bil še v delnicah PAB po 218.

Devize

Ljubljana, Amsterdam 2397.63 — 2398.99, Bern 1314.03 — 1324.83, Bruselj 796.46 — 801.40, Curih 1108.35 — 1113.85, London 170.42 — 172.02, New York 3347.16 — 3375.42, Pariz 223.23 225.05, Praga 141.01 — 141.87, Trst 290.79 — 293.19 (premija 28,5 odst.). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8 — do 8.10.

Curih. Pariz 20.2050, London 15.4225, New York 304.50, Bruselj 71.95, Milan 26.28, Madrid 41.8750, Amsterdam 207.30, Berlin 119.10, Dunaj 56.70, Stockholm 79.52, Oslo 77.48, København 68.87, Praga 12.73, Varšava 57.90, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.05.

Zagreb. Amsterdam 2297.63 — 2308.99, Berlin 1314.03 — 1324.83, Bruselj 797.46 do 801.40, London 170.42 — 172.02, Milan 290.74 — 293.14, New York kabl 3369.16 do 3397.42, ček 3347.16 — 3375.42, Pariz 224.43 do 225.55, Praga 141.01 — 141.87, Curih 1108.35 — 1113.85.

Dunaj. (Tečaj v priv. kliringu). Beograd — London 27.16, Milan 46.16, New York 534.63, Pariz 35.56, Praga 21.73, Curih 175.64, 100 S v zlatu 128.

Elekti.

Ljubljana. Vojna škoda 323 — 324, 7% investicijsko 71,50 den., 8% Blair 65 bl., 7% Blair 57 den., 7% Drž. hipotekarna banka 68 — 68,50, 4% agrarne 38 den., 6% begluško 57 den.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 325 — 327, za september 326 — 328, za oktober, november, 326 den., za december 327 do 329, 4% agrarne 38,50 — 39,25, 7% investicijsko 71 — 72, 7% Blair 57,50 — 59, 8% Blair 68,50 bl., 6% begluško 57 — 58; delnice: Narodna banka 4050 den., Priv. igrana banka 217 — 219, Sečerana Ostjick 120 bl., Trbovlje 90 bl.

Beograd. Vojna škoda 326 — 327 (327, 325,50), za december 329 — 331 (330), 7% investicijsko 71,50 den., 6% begluško 57,50 do 58, 8% Blair 67 — 69, 7% Blair 59 do 59,50, 7% Drž. hipotekarna banka 68,50 bl., Narodna banka 4075 — 4150 (4100), Priv. agrarna banka 220 — 221 (220).

Dunaj. Državne železnice 12,20, Trbovljska 9,70, Alpine-Montan 9,12.

Blagovna tržišča

21TO.

+ Chicago, 8. avgusta. Začetni tečaj: Pšenica: za september 107,50; za december 110,75; za maj 112,50; koruza: za september 74,875; za december 77,875.

+ Winnipeg, 8. avgusta. Začetni tečaj: Pšenica: za avgust 103,25; za oktober 104; za december 108,625.

+ Ljubljanska borza (8. t. m.) Tendence za žito neopremljena. Nudilo se (vse za slovensko postajo plačljivo v 30 dneh) pšenica (po mleviski tarifi): baška 79/80 kg

po 155 — 157,50, baška, 80 kg po 157,50 do 160; koruza (po navadni tarifi): popolnoma suha s kakovostno garancijo za julij 147,50 do 150; moka: baška 202c po 250 — 255, do 150; moka: baška 202c po 255 — 260; banatska po 260 — 265.

+ Novosadska blagovna borza (8. t. m.) Tendence nespremenljive. Promet srednji. Pšenica (nova, 79 kg): baška okolica Novi Sad 105 — 107,50; okolica Sombor 102,50 do 105; srednjebaška, gornjebaška, gornjebaška 105 — 107,50; baška ladja Tisa in ladja Begej 115 — 117,50; slavonska, sremska 102,50 — 105; baška ladja Dunav 112,50 do 115. Oves: baški, sremski, slavonski 68 do 70; banatski 65 — 67; baški ladja 69 — 71. Ječmen: baški in sremski novi, 65 — 66 kg 90 — 82,50; pomladni, 67/68 kg 102,50 — 105. Kuruza: baška 85 — 87; okolica Sombor 85 — 86; banatska 83 — 85; sremska, pariteta Indija 85 — 86; baška ladja Tisa, Dunav, Begej 94 — 96. — Moka: baška in banatska 202c in 202c 185 — 205 (sremska, slavonska 185 — 195); 202c 165 — 185 (165 — 175); 202c 145 — 165 (145 — 155); 202c 125 — 145 (125 — 135); 202c in 202c 105 — 115 (105 — 110). Otrobi: baški in sremski 73 — 75; banatski 70 — 72; baški ladja 74 — 76.

+ Budimpeštanska termiska borza (8. t. m.) Tendence slaba, promet živahen. Pšenica: za oktober 16,25 — 16,26, za marec 17,26 — 17,27; koruza za september 10,50 do 10,52, za maj 9,48 — 9,50.

Ribničani in Kočvarji so šli morje pogledat

Kočevje, 8. avgusta

Odbor Jadranske straže v Kočevju je organiziral v nedeljo že drugi letošnji izlet na morje. Prvi izlet je bil v začetku julija na Omišalj, ta pa je vodil na Krk. Zarana so odpeljali trije veliki avtomobili 60 izletnikov iz Kočevja, Ribnice in Sodražice. Večina njih se nikdar ni videla morja. Vobče je bila družba zelo pestra, saj so se izleta udeležili otroci, odrasli, pa tudi prav stare mame, ki so gojile samo se to žoljo, da vidijo enkrat v svojem življenju morje. V lepem jutru so peljali avtomobili izletnike po hladnih kočevskih hribih in dolinah. Pot je vodila po serpentinah in klancih ob Kolpi proti Delnicam, po Gorskem kotaru in že pred vročino so brez nezdode prispeli k Jadranu.

Na Sušaku je izletnike pričakovala »Vila Malinska«, pripraven motorni čoln. Pri Velikem Kijcu so sprejeli še nekaj potnikov, napravili eleganten lok pred Omišljem, si ogledali slovensko kolonijo, tabarišča skavtov, krenili nato proti Njivcam in Malinski, mimo samostana sv. Marije skozi srednji Kvarner. Morje je bilo mirno. Izletnike je motorni čoln peljal mimo Krka in Aleksandrovc, kjer pa niso pristali, ker se jim je mudilo v Novo Basko na obed. Kapitan je zvil v motornim čolnom v zaliv, da so izletniki dobili lepšo sliko teh, pri Slovencih izredno priljubljenih tovišč. Voznja mimo Stare Basko ni nudila mnogo zanimivosti. Izletniki so opazovali sosedne otroke, divje oblike Prviča, goloto otokov. O marsikateri skali jim je vedel kapitan broda povedati zanimive zgodbe. Privzelo je do Senjskih vrat, odkoder so v daljavi zagledali Senj, prav blizu pa Novo Basko, vso

New York-London v eni noči

Pionirski problemi ameriške letalske tehnike — Stratosferna letala bodo v nekaj letih že v prometu — Prva redna zračna proga med New Yorkom in Londonom s priključkom na Moskvo

Vodja Guggenheimerjevega aeronavtičnega laboratorija v Pasadeni in z avda za zračno plovo v Akronu dr. Theodor Karman je te dni v razgovoru z nekim novinarjem spregovoril obširno o zanimivih problemih, s katerimi se bavi ta čas ameriška letalska in zrakoplovna tehnika.

Največja problema zračnega prometa sta pač zvišanje brzine in zvišanje varnosti. Pokazalo se je, da brzine 150 do 200 kilometrov na uro ne zadostujejo, da bi mogla zračna vozila gospodarsko tekmovali s kopnim in vodnim brzim prometom. Zato skušajo zvišati njihovo brzino z izpopolnitvijo motorjev, novo obliko trupa in odpravo vseh delov, ki bi mogli iz njega in povečavati trenje. Nove modele preizkušajo baš v pasadenem laboratoriju s pomočjo velikih »vetrovnih predorov« in uspehi so dobri. Tako so preizkušali tudi model letala »Douglas Airliner«, ki je pred kratkim postavilo nov rekord na progi Los Angeles — New York s 13 urami, in so model izboljšali po rezultatih te preizkušnje. Letalo bi moralo doseči po računih najmanj 300 km, doseglo pa jih je 350. To se pravi, da bi takšno letalo z lahkoto opravilo vožnjo iz New Yorka v London preko Atlantika v skopi noči.

Zračni promet v noči ima svoje prednosti, ki jih ni zavračati. Predvsem je oziroma ponosi običajno mirnejše, kar jamči za hitrejšo in mirnejšo vožnjo. Vprašanje varnosti zaradi nedostatnih svetlobnih prilik je tudi že rešeno. Preko ameriške celine osvetlujejo progo v razdaljah po 50 milji žarometi, poleg glavnih letališč je polno

dobro opremljenih pomožnih pristajališč, z modernimi brezžičnimi signalnimi in krmilnimi napravami pa je polet od letališča do letališča popolnoma neodvisen od vremenskih, svetlobnih in razglednih prilik. Tudi pristajanje v megli ni noben problem več. Sperryjeve delavnice so zgradile »mehaničnega pilota«, robota, ki vodi polet bolj točno in redneje nego večina pilotov iz mesa in krvi. Tudi ropot motorjev so že tako omili, da se potniki v letalu lahko tako pogovarjajo kakor v vlakcu.

Zanimiv poskus bližnje bodočnosti predstavlja zgradba cenenejšega sportnega letala, ki bi veljalo 700 do 1000 dolarjev in bi ustrezalo vsem zahtevam glede varnosti. Vlada Zedinjenih držav hoče dobiti vsaj 10.000 kupcev takšnega letala, ker bi mogli pri tem številu prožiti prvovrsten aparat že za to ceno, dočim velja danes dobro zasobno letalo petkrat več.

Problem zračnega prometa med Ameriko in Evropo je še vedno v ospredju zanimanja. Vrtil bi se lahko preko treh prog. Najkrajša je severna, kjer bi morali uporabljati vodna letala, ki bi bila že danes sposobna prevažati po 30 do 40 potnikov. Težava je v težavnih vremenskih prilikah, zlasti pozimi. Trenutno najbolj izvedljiva in najvarnejša bi bila pač proga v smeri se-

denjih glavnih parobrodskih prog. Ta bi se dala ustaliti z etapami preko umetnih plavajočih otokov, za katere se v Ameriki zelo zanimajo tudi oficijelni krogi. Ta čas gradijo že prvi poskusni otok te vrste. Tretja možnost bi bila v uporabi zrakoplovov namestu letal, ker je vožnja z zrakoplovi dosti prijetnejša. Zvišati bi bilo treba le njih brzino in nosilnost, a ovira je v velikih stroških. Končno prihaja v poštev še uporaba stratosfernih letal, ki bi pri povprečni brzini 60 do 700 km skrajšala potovanje na nekoliko ur brez vmesnih pristankov. V tem pogledu je treba rešiti še mnogo podrobnosti, a Karman je prepričan, da bomo imeli varna in brza stratosferna letala že v 5 letih, morda še prej.

Baš v dnevih tega pogovora so sporočili angleški listi, da se odpravi prva redna zračna proga med New Yorkom in Londonom s priključkom na Moskvo že ob koncu tega meseca. Gre samo še za privoljenje ameriške vlade. Na čelu tega podjetja je ameriški letalec Hutchison, ki je znan po neuspelem prekooceanskem poletu pred nekoliko leti. Letalo, ki bo obratovalo na tej progi enkrat tedensko v obe smeri, je Vulteejevega tipa in je opremljeno z enim motorjem 715 k. s., ki mu daje povprečno brzino 360 km. Prevažalo pa bo za sedaj samo pošto in blago. Navzlic veliki obtežbi s kurivom bo vzelo na krov lahko kakšnih 10 stotov drugega tovora.

PRAVEKAR IZŠLA STEVILKA ILUSTRIRANE TEDENSKE REVLIJE

„ŽIVLJENJE IN SVET“

PRIROBUJE NASLEDNJE ZANIMIVOSTI

Slika na ovitku: MALI SVETOVNI POTNIK (Foto)

Naslovná slika: R. RIEGE: POČITNICE NA MORJU (lesore)

Priloga: Dr. Vlad. Travner: KUGA NA SLOVENSKEM

Miroslav Adlešič: SONCE, NJEGOVO IZZAREVANJE IN SE KAJ (Ob stoletnici rojstva S. P. Langleya — 1) — Dr. Maks Kremžar: UTRJEVANJE (2) Ivan Podražaj: NA NAŠEM JUŽNEM MORJU (1) — TEHNIČNI OZORNİK (Kratko potovanje skozi deželo jekla: Ameriko-tma) — DON FRAN BULIC — MERCY KLAVIDI FLORIMUND (k) — SLIKE IZ ŽIVLJENJA IN SVETA — Dr. A. Debeljak: ARGENTINSKI ROMANOPISEK MED BEDUINI (A. Candotti: El Jardin del Amor) — POVRŠINA LETALA — CLOVEK KOT BAROMETR (Kako vplivata vreme in letni čas na razpoloženje in zdravje-dr. G. H.) — Margits Matches: DIVJI PARADIŽ (29) — IN ZRASEL JE TOBAK BREZ NIKOTINA (tma) — CLOVEK IN DOM (Razširjena polica ob oknu-H. S.) — IVERI — SAH — ZANIMALO VAS BO — ZA MISLECE GLAVE — Na platnicah: HUMOR (Adamson) — KRIZALJKA Z OBRATNICAMI — ANEKDOTE

»ŽIVLJENJE IN SVET« se naroča pri upravi: Ljubljana, Knafljeva ulica 5, ter stane na leto (dve knjigi) 80 Din, za pol leta (ena knjiga) 40 Din, za četrt leta 20 Din, Posamezni zvezki se dobivajo po 2 Din.

TELEFON št.: 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.

Z zagrebške sokolske manifestacije

Zastopnik Nj. Vel. kralja admiral Prica, ban dr. Perović in glavni sokolski funkcionarji motrijo iz kraljeve lože sokolske nastope

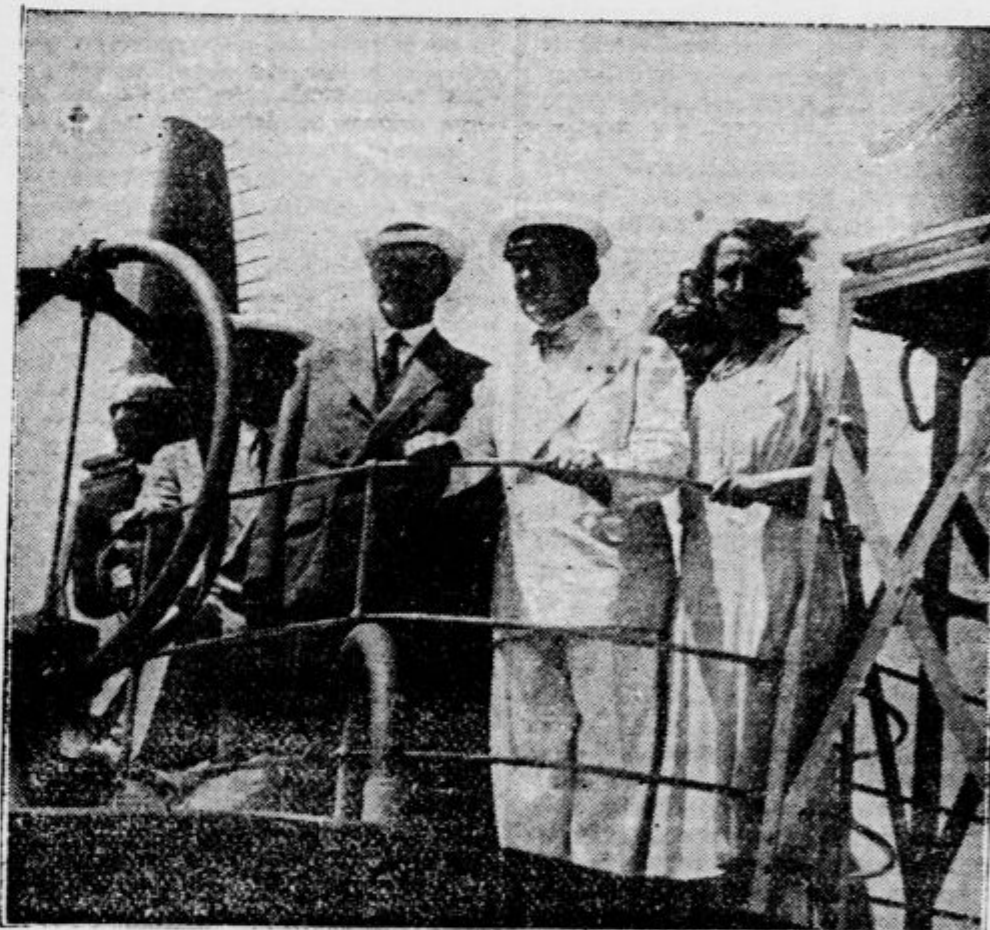
Brezžični „svetilnik“

Marconijevi kratki valovi vodijo ladje skozi meglo

Iz Rima poročajo, da je senator Marconi ob italijanski rivieri izvršil zelo zanimive poskuse, ki so se jih udeležili tudi zastopniki angleške vojne in trgovske mornarice. Gre za nadomestitev starih svetilnikov z novovrstnimi napravami, ki naj krmarijo

istem razmerju, kakor se ladja na desno ali levo obrača od prave smeri, ki jo kaže samo točna lega kazala v sredini.

V vseh poskusih, ki so jih vršili tudi angleški častniki brez predhodne priprave za takšno krmarenje, so uspeli baže zelo

Senator Marconi na krovu svoje jahte

ladje tudi v temni noči in v gosti megli mimo vseh nevarnosti v pristane. Te naprave niso nič drugega, nego brezžične oddajne postaje, ki delujejo z zelo kratkimi valovi.

Na kopnem se je dvigal komaj 2 m visok stolp, »svetilnik«, ozir. oddajnik, vhod v pristanišče sta markirali dve boji. Kapitanov most na Marconijevi jahti »Elektra«, s katero je vršil te poskuse, je bil zakrit ves z neprodno šotorovino, tako da je imel poveljnik v njem še manjši »razgled«, nego bi bil v najbolj gosti megli. Njegova naloga je bila, da bi po znakih radijske sprejemnice v svojem delovnem prostoru speljal ladjo med obema bojema v pristan. Te znake je dajal zvočnik in po višini zvokov, ki so prihajali iz njega, je vedel, daleč plove ladja v pravo smer in je dajal svoja povelja. Akustične znake pa dopolnjuje še bolj izrazito merilec s kazalom, ki se premika na desno ali na levo v

ANEKDOTA

Lyautey ni mogel biti za trenutek brez dela. Nekot, ko ga je obiskal André Maurois, njegov življenjepisec, se je maršal pritoževal: »Ali ni nobenega dela zame? To brezdelje me dela bolnega.« — »Gotovo bo kakšno delo,« je menil Maurois, »vlada ga bo že poiskala...« — »Poiskala, pravite?« ga je prekinil Lyautey, »poglejte, meni bo že kmalu 80 let... Je že skorajni čas, če hočem začeti svojo kario-ro.«

VSADK DAN ENA

»Nikar me tako ne glej, sam ne vem, ali je to ljubezen, ali pa te boli trebuh!« (Tidens Teguc)

Teslovi „smrtni žarki“

Izum Jugoslavana Nikole Tesle križa račune imperialističnim sosedom

Izum, ki ga je na kratko svetu razodel naš rojak Nikola Tesla, je seveda povsod vzbudil silno pozornost, saj pomeni uresničenje iznajdb popoln prevrat v mednarodnih odnosih. Briandov pakt sicer obsoja vojno kot barbarstvo in jo izloča iz mednarodne politike, vidimo pa, da se nobena država posebno resno ne zanaša na to slavnostno preklestvo vojne kot skrajnega sredstva pri sporih med narodi. Že številne nenapadne pogodbe, ki so bile sklenjene od časov Brianda in Kellogga, kažejo, da se vojna ne da tako lahko odpraviti iz pojmovanja narodov in osobito ne iz miselnosti posameznih politikov. Učen Tesla je pristajal vojno napravil hude skrbi, ko je zaznamil, da bo svojo usodno iznajdbo izročil Društvu narodov, s čimer bi bilo naenkrat rešeno vprašanje, kako naj Zeneva prisili države do spoštovanja njenih odlokov.

Zaradi tega je osobito v skrbih glasilo duceja Mussolinija »Popolo d'Italia«, ki se v daljšem članku bavi z izumom našega rojaka. Mussoini sam, ki rad pri vsaki priliki poroča s sabljo, je navdušen pristaja vojne. Njegov sestavek o tem predmetu, ki je objavljen v italijanski enciklopediji, slavi vojno, češ, da le v njej prihaja Zdo izraza možatov narodov in le v njej doživi človek lahko največji razmah vseh svojih skritih vrtil. Kakor pa sam gotovo skrbi za čim popolnejšo tehnično opremo

svoje vojske, vendar z nekako otožnostjo namiguje, da stroj nadomešča, odnosno izpodriva pravo junaštvo, ko postaja vojna bolj in bolj tekma strojne tehnike in kemije.

Tudi njegovo glasilo presoja s te strani Teslov izum ter kaže na kvarne posledice, ki bi jih imela iznajdba v rokah Društva narodov »Popolo« se boji, da bi s tem nastopil večni status quo, ki bi onemogočil uresničenje fašističnih sanj o vzpostavitvi novega rimskega imperija. Morda pa se fašisti boje, da bi se Društvo narodov opremljeno s take silnimi sredstvi lotilo revizije meja in v tem primeru bi Italija ne mogla dokazati pravične posesti večjega dela po svetovni vojni zaslednih pokrajin. Tudi bi morala v takih razmerah prenehati slične pustolovščine, kakršna je bila obstrajevanje Krfa in morda še kakka druga novejšega datuma. Rožljanje s sabljo, da se izsilijo razne zahteve, bi potem postalo nemogoče, Italija ravno v ta namen troši letno po pet milijard lir in zdaj se pojavi neki Jugosloven, ki s svojo iznajdbo obsodi v staro železo vso to krasoto in sijaj do oboroženega naroda. To spoznanje je bridko in iz »Popolovega« pisanja odseva globoka in iskrena žalost, pomešana z nejevoljo, da zopet človek rodom z drugega brega grenkega Jadrana kviri visokoletne račune — ali vsaj preti, da jih bo pokvaril.

Ljubezen preko groba

Gospa Piccard, svačinja profesorja Piccarda, ki bo spremljala svojega moža Jeana Piccarda pri njegovi odpravi v stratosfero

Amerika se razorožuje

Vojno ministrstvo Zedinjenih držav je dalo naročilo za 200 bombnih letal, ki bodo imela po 4 motorje in 4800 km akcijskega radija ob brzini 350 km na uro.

Čudni vzroki prehladov

Na kongresu britskih zdravnikov v Bour-nemouthu je specialist za nosne bolezni dr. Theodore Just navedel, da je med mladimi damami mnogo takšnih, ki so podvržene kroničnemu vnetju v nosu. Vzrok za to je običajno puder, s katerim si ženski svet obdeluje posebno nos. V pudru so snovi, ki dražijo sluznice, kar povzroča vnetja in katarje.

Drugi zdravniki so dali Justu prav in so navedli še celo vrsto nenavadnih vzrokov za bolezni prehladnega značaja. Tobačni dim, ki ga izpihnejo skozi nos, plesanje in pitje v vročih, smrdljivih prostorih in slične stvari spadajo sem, čemur se ne bo nihče čudil, bolj nenavadno pa je, kar je poročal neki zdravnik o nekem svojem pacientu, to namreč, da se takoj prehladi, če je rake, dočim mu jastogi ne škodujejo. Neki drugi možak dobi katar v nosu, če popije kozarec mleka ali poje paradižnik. Nekdo je vsako nedeljo okrog desetih dobil prehlad. Zdravnik se je dolgo časa trudil, da bi dognal vzrok. Končno je zvedel, da je mož vsako nedeljo ob tej uri gnat k zajtrku. V tem kakor v vseh drugih primerih je pomoč lahka: opustiti je treba navado, jed, pijačo itd., ki sproži prehlad.

INSERIRAJTE V „JUTRU“

Po ponesrečenem nacističnem uporu

Po razorožitvi nacionalno socialističnih beguncov na naši meji

Upor v francoskem premogovniku

Rudarji brez luči in svežega zraka, brez vode in hrane

V premogovniku Escarpelle pri Lensu je skupina rudarjev uprizorila divjo stavko, kakršne menda še ni bilo v zgodovini rudništva.

V tem premogovniku dela okrog 200 rudarjev iz Poljske. Uprava je te dni dva med njimi odpustila in oblasti so ju izgnale. Njihovi rojaki so zaman skušali doseči, da bi se ta odpust in izgon preklcala.

Že prej so izgnali na podoben način nekoga drugega poljskega rudarja, a omejena dva sta se potegovala na vso moč, dasi brez uspeha, zanj. Zato ju je zdaj zadel ta kazen.

V ponedeljek so šli rudarji kakor po navadi na delo. V globini 300 m so Poljaki na dogovorjeno znamenje hipoma blokirali rov, preprečili vod električne razsvetljave in ustavili tudi dovod zraka. Njih francoski tovaršiši so bili proti temu nenadnemu manevru brez moči, le nekaterim je uspelo, da so ušli preko zaslinjnih stopnic.

Čim so zgoraj zvedeli, kaj se je zgodilo, je uprava poslala tri paznike, da bi se pogajali z uporniki. Ti pa so jih enostavno prišli in sporočili upravi, da jih bodo s domačimi rudarji vred toliko časa držali v rovu, dokler se odpuste Poljaki ne sprejmejo nazaj. Vsa drugačna pogaja-

nja so bila zaman. Od ponedeljka zvečer ni prišla nobena vest več iz rova.

Položaj je zelo resen, ker rudarji niso samo brez luči in svežega zraka, temveč tudi brez vode in hrane. Vstop z dvigalom v rov je nemogoč, ker so uporniki ustavili njih obratovanje. Uprava je v velikih skrbih, kaj se bo še zgodilo. V še večjih skrbih pa so sorodniki upornih in ujetih rudarjev. Velika množica se je zbrala pri vhodu v rov in s strahom čaka, da se stvar poravnava.

SPORTNE in VETRNE JOPIČE

bajaco obleke, lahke obleke iz volne, fresca ali platna bouret itd. nudi po najnižjih cenah tvrdka

Drago Schwab

Ljubljana, Aleksandrova cesta.

Povratak nemške ekspedicije s Himalaje

Nemška ekspedicija na Himalaje je sporočila domov, da se pripravlja na povratak. Prej se ustavi za nekaj časa še v kasimirski prestolnici Srinagarju. Navzlic nadčloveškim naporom ni bilo mogoče spraviti trupel ponesrečenih vodij ekspedicije Merila, Wielanda in Weizenbacha na varno. Snežni viharji in odpor med nosači so preprečili to namero.

S 7 letom zna 16 jezikov

Sedemletni sinček pariškega arhitekta Marceja je pravi čudežni otrok. Ima posebno nadarjenost za tuje jezike, ki se jih nauči v nekoliko tednih. Že zdaj govori 16 jezikov. To, da je zelo enostransko nadarjen, je razvidno iz tega, da mu ne uspe pri najboljši volji rešiti niti najpreprostejše računske naloge.

Vojna proti kosom

V stanovanjskem okraju Filadelfije se je zbralo iz nezamanih razlogov na tisoče kosov, ki delajo ljudem veliko nadlego. Končno je dobilo 20 dobrih strelcev nalog, naj jih pokončajo. V enem samem dnevu je padlo okrog 1200 ptic, ki so jih prejele razne dobrodelne organizacije, da jih razdelijo med revne sloje.

SPORT

Tretje mesto v troboju

med Madžarsko, Italijo in Jugoslavijo je bil skromen izkupiček dvodnevnega gostovanja v Budimpešti — V waterpolu smo z boljšo razliko obstali na drugem mestu pred Italijo

(Pismo našega posebnega poročevalca)

Budimpešta, 6. avgusta.

Drugi dan so bile na sporedu samo točke, katerih mi nismo imeli mnogo upanja — temveč pa so bile Italijanom, ki so svoje slabe strani — 100 m prosto, skoke s stolpa, 100 m hrbtno in water-polo z Madžari imeli za seboj.

Prčelo se je zopet s skoki — topot s deske. Ziheli, ki se pri treningih ni nikakor mogel prilagoditi deski — originalna ameriška »Brandstene«, po kateri naši skakalci že leta zamažajo hrepotje, ki pa se za sportna tekmovalca uporablja po vsem svetu — se je naenkrat znašel. Previdno je absolvirati skok za skokom in po končanih obveznih skokih je bil sigurno na drugem mestu. Zal se po slabo uspelem poldrugi saltu nazaj ni mogel obdržati na drugem mestu, zdrknil je na tretje, kjer je trdno ostal do konca.

1. Cozzi (Italija) 120,4. 2. Hodi (Madžar.) 117,16. 3. Ziheli (Jugosl.) 114,81. 4. Hidneji (Madž.) 107,39. 5. Dibiasi (Ital.) 77,34. 1500 prosto. Poleg obeh starih internacionalcev Costolija in Perentina (Italija) sta na startu za Madžarsko dve novi zvezdi — včeraj še nepoznana, dnevni predstavnik prvega evropskega razreda Angyal in Pyber, za Jugoslavijo pa sam dr. Bibica, ker se mora Michalek štediti za stafeto, v kateri bo nadomestil obolelega Gazzarija. Kmalu po startu dr. Bibica zaostane in celotno plavanje se razvije v dva dvoboja: na vodstvu Costoli in Pyber, nekaj metrov za njim Angyal in Peretin. Tu pa tam se Costolij posreči, da se za kratek čas otrese Pybera, vendar mladi Madžar vedno izboljšeno nadoknadi in proti koncu pride celo v vodstvo. Jasno je, da bo končni spurt odločil. Pyber prične prej in zelo ostro. Costoli le počasi pospešuje tempo, pazi, da ne zaostane preveč. S to taktiko je prihranil večjo zalogo sil, ki mu zagotavlja, da v razantnem finishu, kateremu Madžar ni kos, s Pybrom neoporečno obračuna.

1. Costoli (Italija) 21:19,8. 2. Pyber (Madžarska) 21:23,4. 3. Angyal (Madž.) 21:50,8. 4. Perentin (Italija) 21:52. 5. dr. Bibica (Jugoslavija) 22:47. 200 m prsno: Dobro sta se uveljavila oba Italijana. Zadal sta mnogo težkih skrbni publik, ki je vneto navijala za svoje. Ogromna rutina obeh madžarskih »kanonov« pa je le zadostovala, da sta se plavalca — dasi v razmeroma kaj slabih fazah — pred Italijanom. Obenem pa je bila ta točka najbojnejši neuspeh naše reprezentance. Matošič je pri 150 m, ko je bil daleko zadnji izstopil, Strmec pa je v nemogočem času »priplaval« zadnji v cilj. Ne gre in ne gre zaradi čudnih, za lase privlečenih načel, voditi s seboj manjvredne, brez rutine, brez treninga — Matošič je preplaval 200 m šele enkrat v svojem življenju in to na izbirni tekmi v Ljubljani — stare, rutinirane tekmovalce pa puščati doma.

4x200 m prosto: Tekmovalci je izvenel v dvojni Madžarski: Italija. Jugoslovanska stafeta ne bi bila enakovredna nasproti, niti če bi štartala popolnoma kompletna. Ko pa je za Garrantia morala nastopiti rezerva in se moral Ciganović štediti za največje delo v svoji sportni karijeri, za borbo s Hallassyem v water-polu, so naši plavalci samo statirali. — Po absolutni drugi predaji je bila situacija povsem nejasna in splošno mnenje je bilo, da bo že Székely odločil v prid Madžarom in bo finalisti Cvrk imel lahko delo. Pa je prišlo drugače. Costoli se Székelyju ni dal ugnati in Madžari so na zadnji predaji vodili le za 3 do 4 metre. Csik je šel s polno paro na pot. Tu pa je pričelo remek delo Signorijevo. Mladi, po postavi mali italijanski fenomen je etartal s silno, prav faničnatno voljo, da mora zmagati. Ubral jo je za Csikom, toda spočetka brez uspeha — Madžar je držal svoj naskok. Zdelo se je, da so vendarle Madžari zmagovalci. Po drugem obratu pa prične Signori borbo, za biti ali ne biti — razdalja se manjša! Vendar prepočas — zaman bo trud. Tu pa je Signori uveljavil svoj največji uspeh: spoznal je pravočasno, do trenutka točno, da treba hitrost se stopnjavati in na zadnji progi je prešel v neverjetni finish, že je Csiku ob rami, že sta glavo ob glavi. Dva stila, dva organizma, dva mehanizma, dve naciji, a končno samo dva človeka požirata metre, bojujeta borbo za tisti edini hip, ki bo prinesel zmago. — Nič ni pomagala Csiku vsa kolosalna forma, njegova rutina — zmagala je trmasta volja Italijanov — Signori je udaril prvi — tisti kratki hip je priboril zmago Italiji — po dolgi vrsti let je bila madžarska stafeta prvič poražena!

1. Italija (Gjunta, Costa, Costoli, Signori) 9:40,2. 2. Madžarska (Szabados, Lengyel, Székely, Csik) 9:40,2. 3. Jugoslavija (Ciganović, Fritsch, Michalek, Mini) 10:30,2. (Mnogi listi so objavili za našo stafeto čas 11:30,2, ki pa je napačen, kar je že razvidno iz tega, da je naša stafeta zaostala za prvo za okroglih 60 — 70 m, kar ustreza popolnoma časovni razliki 50 sekund).

Madžarska : Jugoslavija 11 : 2.

Nestrpno pričakovana waterpolo tekma je vendar prišla na vrsto. Madžari nastopajo kompletno z najmočnejšim moštvom, a homonajem kot brnilcem in Bosziem v napadu, ki proti Italiji nista igrala. Sodnik zvižga začetek — Ciganović dobi žogo in jo pošlje nazaj. Napad se razvije — hipoma je eden naših nepokrit. Ciganović gre z žogo proti голу — situacija je zrela za strel. Toda Ciganović je previden. Vodi še naprej in pritegne nase Standingerjevega backa ter točno odda prostemu Standingerju, ki močno bombo neubranljivo zabije v mrežo! 1 : 0 za Jugoslavijo! Med publiko odobravanje, vzkliki priznava! Igra gre dalje in Madžarom uspe zabiti dva gola — naši se drže dobro. Po drugem голу Madžarov izključi sodnik enega Madžara. Naši igrajo s sedmimi ljudmi proti šestim. Ne traja dolgo in že je Dabrovic v čisti situaciji in zabije drugi gol. Od tu dalje naši, ki so bili doslej Madžarom povsem enakovredni, popuščajo. Vedno pogostejše napadne odločitve sodnikove jim vidno jemljejo razpoloženje, pridružuje se utrujenost in Madžari zabijejo gol za golom. Sodnik napravi nekaj kardinalnih napak v škodo našim, tisti pred koncem zopet eno, zaradi katere hočemo naši zapustiti igrišče — kar je pri publiku porušilo vse

simpatije, ki so si jih pridobili. Na poziv teh. referenta Praunspbergerja se vrnejo v vodo in igrajo dalje. Se en gol in konec — rezultat je 11 : 2.

Naše moštvo je v tej tekmi igralo dobro. Zaslužilo je mnogo boljši rezultat, ker je štiri gole prejelo povsem nepotrebno in nemalo po sodnikovi krivdi. Odlikoval se je Mihovilič v голу, ki je mestoma držal neverjetne stvari, dočim sta v polju bila dobra Samardžić in Ciganović, izrazito slab pa je bil Böttnar.

Nocoj igramo proti Italiji. Za tekmo vlada tu ogromno zanimanje.

Budimpešta, 7. avgusta.

Dasi sta bili včeraj na sporedu samo dve waterpolo tekmi, se je v »Csaszar-fürdő« nabralo ogromno število ljudi, ki se za waterpolo neobičajno zanimajo.

V predtekmi je madžarska A reprezentanca porazila drugo garnituro s 5 : 2. To tekmo je sodil v splošno zadovoljstvo ljubljanski sodnik Kramaršič.

Italija : Jugoslavija 1 : 1 (0 : 1).

Italijani so svoje moštvo izpremenili. Postavili so plavalca Omera in Costolija, in je slednji bil proti vsemu pričakovanju najboljši v moštvi, ki je tudi dal edini gol za Italijo.

Naše moštvo je odpovedalo popolnoma. Res je sicer ponovilo svoj uspeh proti Madžarom in že v prvi minuti po Dabrovicu dalo Italiji gol, toda pri tem edinem голу je tudi ostalo. Ko je bil skupno z italijanskim brnilcem izključen Ciganović, je naša ekipa odpovedala popolnoma. Napad je bil okoren, negibljiv, branilci so igrali ostro in dodajali silno netočno, krilca Dabrovica je popolnoma uničil Costoli s plavanjem — edini Mihovilič v голу je funkcional brezhibno. — V sredi druge polovice je Costoli po lepi kombinaciji izenačil. Ciganović se je vrnil v igro, kar je prineslo moštvo malo živahnost, toda rezultat je ostal.

Končni placement v waterpolu: prva Madžarska, druga Jugoslavija pred Italijo z istim številom točk, toda slabšo razliko golov.

Celotni rezultat tromatcha je bil naslednji: Madžarska 49, Italija 37, Jugoslavija 11 točk. — Ši.

Dirke motorjev na Hermesu

v nedeljo 12. t. m. ob 15. uri

Sportna Ljubljana tudi v nedeljo ne bo ostala brez sporeda. Po vsemirajočih nogometnih prireditvah zadnjih nedelj bo tudi to nedeljo nekaj, kar bo morda še bolj razburilo gledalce. Tu ne bo šlo za zmago klubov, temveč vsak posameznik bo moral pokazati svoje sposobnosti na jeklenem konju. Veliko število vozačev iz vse države se pripravljajo za to borbo, saj plasman na tej dirki bo legitimacija za veslovanjsko moč prvenstvo.

V desetih zanimivih točkah bo borba za prva mesta. Med najzanimivejše bosta sigurno spadali kategoriji juniorjev in dam, ker tu bodo v eni disciplini zastopani vsi vozači ne glede na moč motorja. Vozači s šibkejšimi motorji bodo morali nadoknaditi ta minus z večjo tehniko. Torej sposobnost vozača bo izpopolnjevala moč motorja. Ljubljansko publiko bo sigurno najbolj zanimal start Starčič, ki pa bo imel na tej dirki mnogo več konkurence kot na zadnji. Poleg inž. Lotza, ki se mu je že na zadnji dirki približal, bodo posegli v to borbo še Zagrebčani, med njimi najopasnejši Müller. Starčev želi, kot pravijo Zagrebčani. Upamo pa, da naš »leteči Kranjec« ne bo odpovedal, ter ga bomo zopet videli v vencem zmage.

Dirkališče je tako urejeno, da bo za vse, za stare rutinerje in juniorje, ki še niso sposobni dirkatiške tehnike. Upamo, da bo tudi publika dala svoje, in bo vsaj v tako velikem številu kot prvič prihitela na dirkališče Hermesu.

V nekaj vrstah. Za nedeljske drž. prvenstvene tekme so določeni naslednji sodniki: za Beograd (Jugoslavija : Vojvodina) Mojić, za Apatin (Tri zvezde : ZSK) Momirov, za Niš (Gradjanski : Bask) Malenica, za Banjaluko (Krajišnik : Concordia) Temeljkić, za Osijek (Hajduk : Slavija) Živanović. Za tekmo Gradjanski : Primorje, ki bi se morala po naknadno izpopolnjenem oficelnem razporedu tudi vršiti v nedeljo, sodnik ni bil določen, iz česar se more sklepati, da je bila tekma — morda glede na drž. lankotletsko prvenstvo, ki bo tudi v nedeljo v Zagrebu — odgojena. Za enkrat o usodi te tekme ni nobene oficelne vesti. — Za evropsko veslaško prvenstvo v Luzernu je prijavljenih 13 držav. Letos bodo tekme še posebej zanimive, ker bodo v vseh disciplinah startali tudi Nemci. Vsekakor je čudno, da jih dozdaj še ni v švic; res pa je, da krožijo tudi govorice, da jih zaradi notranje-političnih priključ ne bo na startu. — Na svetovnih ženskih igrah v Londonu, ki so se pričele danes in bodo trajale do sobote, bodo startale atletinje 15 držav, in sicer Anglije, Južne Afrike, Italije, Holandske, Nemčije, Kanade, Češkoslovaške, Avstrije, Palestina, Japonske, Poljske, Švedske, Belgije, Amerike in Madžarske. Pri teh niso vštete Jugoslovence, ki nastopijo — in sicer danes popoldne — samo v izločitveni hazenski tekmi. Najzanimivejši bo vsekakor start Japonk, ki so se že več tednov v Angliji pripravljale na ta nastop.

Italijanski plavalci so brez postanka v Ljubljani odpotovali domov. Italijanski plavalci s tromatcha v Budimpešti bi morali po dogovoru s sodniki nastopiti proti filijanskim v kopeliški Iltirje. Ker niso imeli listin popolnoma v redu, so morali odpotovati dalje, ne da bi se smeli ustaviti v Ljubljani. Škoda ugodne prilike za izvrsten trening in privlačno prireditev za prijatelje plavalnega sporta.

Celjski nogometaš, Dames ob 18.15 bo na igrišču pri »Skalni kleti« prijateljska tekma med odbojskim moštvom SK Atletika in člani celjske gasilne čete, v nedeljo 12. t. m. ob 17.15 pa bo na Glazli v Celju prijateljska tekma med železničarjem iz Maribora in SK Celjem.

ZSK Hermes (uprava Igrišča). Dames ob 19. izredna nujna seja odbora uprave igrišča pri Belišu. Ob 20. tudi tam sestanek vseh rediteljev za motodirke. Vabijo se: G. Oblak sen., Habič, Abulnar, Arhar, Cerkevnik, Oblak jun., Daneu ter ostali. Vsi sigurno. Načelstvo.

Sokol

Lepa zmaga celjskih naraščajnikov v odbojki. V nedeljo 5. t. m. je gostovala postava celjskih naraščajnikov v šostanju in odigrala s postavo naraščajnikov v šostanju sedem tekem v odbojki. Celjani, ki so bili vztrajnejši in tehnično bolj izveščani, so odnesli visoko zmago: dobili so 6, izgubili pa samo 1 tekmo. Tekmam, ki jih je sodil savezni sodnik br. Vladimir Černigoj iz Celja, je prisostvovalo mnogo občinstva, ki se je prav pohvalno izražalo o gostih pa tudi o domačinih. Oba rivala, najboljši postavi v celjski sokolski župi, se bosta srečala tudi v nedeljo 12. t. m. v Celju na župnih tekmah v odbojki.

Okrožne in župne tekme v odbojki v Celju. V nedeljo 12. t. m. dopoldne se bodo v Celju borila sokolska okrožja za naslov okrožnega prvaka v odbojki. Popoldne pa se bodo okrožni prvaki borili za naslov župnega prvaka, ki bo zastopal celjsko sokolsko župo na banovinskih tekmah, ki bodo v nedeljo 26. t. m. prav tako v Celju. V nedeljo bo imel vsakdo priliko videti v zadostni meri to lepo in zdravo igro, ki je zavzela že prav lep obseg po vsej državi. Prijavljenih je 23 postav. Tekme bodo na treh igriščih na dvorišču mestne narodne šole. Igrišča in lepaki so delo naših mladih, idealnih odbojkarjev. Pridite v nedeljo in videli boste mnogo lepšo in bolj zdravo igro nego je nogomet. Vstopnine ni.

Župne plavalne tekme v St. Pavlu pri Prebodu. V sredo 15. t. m. bodo v lepem bazenu v St. Pavlu pri Prebodu plavalne tekme celjske sokolske župe. Tekmovalje bo v vseh panogah: hrbtno, prmo, prosto, v statetah in skokih. — Prijavljenih je ogromno število tekmovalcev, med njimi tudi renomirani plavalci. Začetek tekme bo takoj po prihodu vlaka. Popoldne bo javni nastop domačega sokolskega društva. Udeležite se te sokolske slavnosti!

Sokolsko društvo Ljubljana — šiška prične z redno telovadbo za vse oddelke dne 15. avgusta.

Iz življenja na deželi

Iz Novega mesta

n. Velik kmetijski tabor v Novem mestu. Novomeški pododbor Zveze kmetijskih fantov in deklet priredi 2. septembra velik kmetijski tabor. Prireditelj, ki je zamiljena v zelo velikem stilu, bo združena z razstavo plemenske živine, zlasti konj in z veliko narodno veselico. Na prireditve opozarja pododbor vsa društva že danes, da ne bi pomoreli na ta dan prireditelj kakih svojih prireditelj.

n. Svedrovci so obiskali grad kneza Auerperga. Grad Soteska, last kneza Auerperga, je imel v nedeljo po polnočni nemirni gosti. Dolež se nerazkriani vlomilci so prišli do železne blagajne, ki pa je bila k sreči prazna. Svedrovci so z močnim tramom, ki so ga bili prinesli s precej oddaljene knezove žage, raztrgali zamreženo kletno okno, skozi katero so se spustili v klet. Biti so morali zelo težji in ker v kleti ni bilo druge pijače, so z zaboja vzeli steklenico slatinske vode in jo vzeli s seboj. Skozi kletna vrata, ki so jih odprli s ponarejenim ključem, so prišli na dvorišče in od tam vlomili v eno izmed pritličnih sob, kjer je stala težka železna blagajna. Ze samo dejstvo, da so prišli neovirano do blagajne, je lopovce tako navdušilo, da so mirno posedli okrog nje in se okrepčali s slatinsko vodo. Po odmoru so se takoj spravili na vrtnice močne železne blagajne, pa se jim je moral sveder najbrže zalomiti, ali se jim je pripetila kaka druga nesreča, ker dela niso končali. Odsli so v prvo nadstropje in odprli dve sobi. Ker so ostali brez plena, so se podali še v tretjo sobo, kjer so našli nekega spečega gospoda. Temu so vzeli ob postelji visoke hlače, srjaco, samovoznico in 10 šilingov. V sobi so hoteli odpreti tudi omaro s perilom, kar pa so opustili najbrže iz strahu, da ne bi s šumom prebudili spečega. Po tem bridkem razočaranju in brez uspeha so pozni graščinski gostje izginili v noč. Vsekakor jim je moral biti znan ves graščinski teren, ker so vse opravili brez najmanjšega ropota. Sicer ima graščina stalnega nočnega čuvarja, ki pa je najbrž usodno noč spal. Kriminalni uradnik g. Ivan Podobnik iz Ljubljane je v ponedeljek popoldne posnel prstne odtise. Največ jih je našel na slatinski steklenici.

Iz Ptuj

j. Lep jubilej. Prodajalka Ornikove specerijske trgovine ga. Katarina Kovačeva je obhajala te dni 40 letni jubilej, odkar je nameščena pri eni sami trvdki. Jubilaritki naše iskrene čestitke!

j. Regulacijska dela v potoku Grajeni se spet nadaljujejo, ker je voda upadla. Ob potoku bo napravljena betonska škapa. Prvi odsek do Ormoške ceste je že gotov, sedaj se dela vršijo od Zupančičeve gostilne do železniške tira na Masarykovi cesti. Troški se krijejo iz bednostnega sklada in pa iz prispevkov mejašev. Pri delih je zaposlenih dnevno po 50 delavcev.

j. Spet požar. Te dni je začelo goriti na vinčarji v Gorci, last posestnika Ignaca Murka iz Podlehnik. V vinčarji je stanoval vinčar Zajšek Peter, ki je bil kritično noč sam doma, družina je bila nekje na sedmini. Zajšek se je ponoči zbudil iz spenja in je opazil, da je vsa vinčarja v plamenih. Takoj je začel reševati, kar se je delo, vendar je razen poslopja, ki je bilo deloma leseno, pogorela tudi stiskalnica in nekaj obleke in pohištva. Škoda cenijo na 20.000 Din.

j. Brezvesten kolezar. Te dni se je vračala 70 letna posestnica Marija Pernatova iz Konjic v Spodnje Jablane. Na cesti v bližini Pragerskega je pridrl za njo neznan kolezar ter je starko podrl na tla. Sunk je bil tako silovit, da je starka obležala.

Oglas.

Gradska opština Bijeljina izdaje odmah svojo Veliku kavano u trogodišnji zakup. Ušeljenje 1. septembra.

Lokal leži na najlepšem mestu u varoš, ima i potrebni namještaj.

Uvjeti i informacije daju se na zahtjev svakome.

Oglas.

Gradska opština Bijeljina izdaje odmah svojo Veliku kavano u trogodišnji zakup. Ušeljenje 1. septembra.

Lokal leži na najlepšem mestu u varoš, ima i potrebni namještaj.

Uvjeti i informacije daju se na zahtjev svakome.

la nezavestna na tleh, dočim je kolezar pobegnil. Sele ljudje so našli ubogo starko na tleh ležečo, nakar so obvestili gasilce v Cirkevcih, ki so jo s svojim avtomobilom prepeljali na njen dom. Za brezvestnim kolezarjem poizvedujejo orožniki.

Čitajte tedensko revijo ŽIVLJENJE IN SVET

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga, v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblaknost 1—10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavina. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

8. avgusta

Ljubljana 7, 757,5, 16,0, 87, NNW2, 10, 1,2 dež; Ljubljana 13, 757,8, 22,1, 64, SI, 7, —, Maribor 7, 757,5, 17,0, 80, NW1, 10, 4,0, dež; Zagreb 7, 757,2, 19,0, 70, ENE3, 10, —, —; Beograd 7, 756,4, 20,0, 70, EI, 5, —, —; Sarajevo 7, 758,0, 16,0, 80, 0, 3, —, —; Skopje 7, 757,3, 21,0, 60, 0, 3, —, —; Split 7, 756,3, 25,0, 50, 0, 1, —, —; Kumbor 7, 757,0, 24,0, 70, 0, 0, —, —; Rab 7, 756,5, 21,0, 80, SSW2, 10, —, —.

Temperatura: Ljubljana 23,5, 15,4; Maribor 24,5, 17,0; Zagreb 23,0, 18,0; Beograd 28,0, 18,0; Sarajevo 29,0, 10,0; kopje 32,0, 13,0; Split 31,0, 21,0; Kumbor —, 21,0; Rab —, 20,0.

Pregled vremena 8. t. m.: Pritisk se še vedno drži nad Skandinavijo. Oblaknost narašča v vsej Evropi. Vedro v oblasti Sredozemskega morja, v Alpah dežuje. — V Jugoslaviji je bilo vedro v južnih, oblačno v severnih krajih. Manjše količine dežja so padle v dravski in savski banovini. Minimum v Sarajevu 10, maksimum v Mostarju 33. stopinj C.

KAKOR KRONOMETER MORA DELOVATI VS ZELODEČ,

ako jemljete za iztrebljenje prašek »Magna« purga. Deca malo, odrasli veliko žlico na vodi ali mleku. Ako použijete prašek »Magna« na konici noža, pospešuje prebavo, odpravi zaganje, zgago, vzpehanje, bljuvanje in zopni dihi ust. Zdravi: želodčni in črevesni katar, hemoroide in čire v želodcu.

»Magna« prašek se dobiva v lekarnah. Zavojček Din 4.— Reg. S. br. 4788-32

Da se temeljito izprazni zaloga konfekcije razprodajamo

damske obleke, pralne od Din 38.— naprej
damske svilene obleke od Din 60.— naprej
damske sportne bluze od Din 20.— naprej
kako tudi vsa ostalo damsko in otroško konfekcijo po globoko znižanih cenah.

F. I. Gorčar, Ljubljana, Sv. Petra c. 29.

PREHODNA DEKLISKA DOBA JE MED 12. in 17. LETOM.

To je doba, ko mora imeti vsako dekle jako in zdravo kri, močne in zdrave živce in izboren tek. To daje »ENERGIN« za jačanje krvi, živcev in teka.

»ENERGIN« se dobiva v lekarnah, pol-litrska steklenica Din 35.— Reg. S. br. 4787-32

Radio

Četrtek, 9. avgusta.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas. plošče. — 19: Nekaj zabavnega (Mirko Kunčič). — 19.30: Plošče po željah poslušalcev. — 20: Prenos iz Beograda. — 22: Čas. poročila, lahka glasba (R. O.).

Petek, 10. avgusta.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas. plošče. — 19: Begavost misli pri odraslih (Ema Delsing). — 19.30: S »Spartanomat« na Sušak (F. Delak). — 20: Plošče. — 20.15: Prenos iz Zagreba. — 21.45: Čas. poročila. — 22: Radio - orkester.

BEograd 18.30: Narodne pesmi. — 19.20: Plošče. — 19.45: Pesmi. — 20.15: Prenos iz Zagreba. — 23: Lahka glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20.15: Klavirski koncert. — 20.45: Recitacije. — 21.15: Pesmi za sopran. — 21.45: Plošče. — 22.15: Plesna glasba. — PRAGA 19.35: Plošče. — 20.15: Slušna igra. — 21: Pester program. — 22.15: Skladbe za dva klavirja. — BRNO 19.35: Popotne pesmi. — 20.05: Plošče. — 20.15: Program kakor v Pragi. — VARŠA 19.15: Koncert solistov. — 20.08: Prenos iz Dunaja. — 22.30: Godba za ples. — DUNAJ 12: Lahka glasba. — 16.35: Koncert na čelo. — 17.35: Orkester. — 19.25: Humor v pesmi. — 20.15: Koncert dunajskih filharmonikov iz Solnograda. — 22.15: Lahka glasba. — 23.30: Jazz. — BERLIN 20.15: Koncert Weberjeve glasbe. — 21.40: Schumannov koncert. — 22.50: Komorna glasba. — KÖNIGSBERG 20.10: Mešan glasbeni program. — MÖHLACKER 20.45: Komedija. — 21.15: Valčkova ura. — 23: Ples. — 24: Nočni koncert. — BUDIMPEŠTA 17.30: Orkestar. — 19: Jazz. — 20.15: Prenos iz Dunaja. — 22.20: Ciganska godba. — 23.25: Jazz. — RIM 17.10: Vokalen in instrumentalni koncert. — 20.45: Operetni večer.

Wiener Messe

Dunajski velesejem

od 2.—8. septembra 1934
(v rotundi do 9. septembra)

Sejm za luksuzne predmete in predmete za vsakdanjo potrebo. — Razstava pohištva. — Mednarodna razstava radio-izdelkov. — Tekstilni sejm. — Oblačilni sejm. — Pletenine. — Modna kuhovina. — Domači tekstilni izdelki. — Mednarodna razstava filma in kina. — Tehnični sejm. — Sejm za stavbe in cestne zgradbe. — Sejm izumiteljev. — Pisaniški potrebščine. — Zimskopisna razstava. — Živila. — Specialne razstave Brazilije, Bolgarije, Italije in Madžarske. — Poljedelska in šumarska vzorčna razstava. — Nobenega vizuma pasa. S sejmisko izkaznico in potnim listom prost prehod v Avstrijo, Madžarsko, prehodni vizum dobite proti izkazni sejmске legitimacije na meji. Znatni popusti na vozniški na Jugoslov, ogrskih in avstrijskih železnicah, na Dunavu, na Jadranskem morju in v zračnem prometu. Pojavnila vseh vrst kakor tudi sejmске izkaznice po 50 Din dobite pri

Wiener Messe A. G.

Wien VII.

In pri častnih zastopstvih v Ljubljani: Avstrijski konzulat, Dunajska cesta št. 31; Zveza za tujski promet v Sloveniji (Putnik), Tyrševa cesta 1; Zveza za tujski promet v Sloveniji (Putnik), podružnica: hotel Miklič, vis-a-vis glavnega kolodvora. 6576

Zahvala

Vsem, ki so nam izrazili obridki izgubi našega nad vse iskreno ljubljeneja soproga, očeta, starega očeta, tasta, brata, svaka, strica in zeta, gospoda

dr. ALOJZIJA PRAUNSEISA

zobozdravnika v Ljubljani

svoje sočutje na katerikoli način, se prisrčno zahvaljujemo. Dalje se zahvaljujemo vsem darovalcem prekrasnih vencev in cvetja ter mnogostevilnim spremljevalcem na pokojnikovi zadnji poti, zastopnikom oblasti, društev in stanovskim tovarišem. Posebno zahvalo dolgujemo predsedniku slovenskega zdravniškega društva primariju g. dr. Meršolu za njegove poslovinne besede ob krsti blagopokojnega kakor tudi govornikom ob odprtem grobu, podpredsedniku društva zobnih zdravnikov g. dr. Kallayu in podpredsedniku Zdravniške zbornice g. dr. Petriču. Prisrčno zahvalo izrekamo tudi g. zdravnikom oddelka za notranje bolezni ljubljanske splošne bolnice za ves njihov trud, in sicer primariju g. dr. Jenku ter asistentoma gg. dr. Mercunu in dr. Heferlu, istotako častitim sestram za postrežbo v bolnici in častiti duhovščini za molitve na zadnji poti.

L. Wolf:

Garragan

Roman

Macpherson se je prizanesljivo nasmehnil. »Seveda, Glorija. Razumne se. Saj mu ga bom tudi odkupil, za dobre dolarje.«

»Koliko mu boš plačal?«

»Deset tisoč, petnajst tisoč, dvajset tisoč dolarjev, kolikor ukažeš.«

Glorija mu je pogledala v oči. »Milijon mu boš plačal, Leslie.«

Macpherson se je zresnil.

»To je nezmisljivo, ljuba Glorija. Nisem malenkosten, sama veš. A čemu bi metali temu človeku toliko denarja. Nekaj tisoč dolarjev je več kot dovolj.«

»Ni dovolj! Ali nisi sam rekel, da je treba Garragana z denarjem storiti neškodljivega? Ali nisi rekel, da bogat človek ničesar ne tvega in natanko ve, koliko je vredna prostost? Ali si to rekel ali nisi?«

»Takrat se nam je zdel nevaren. Danes vemo, da ni prav nič nevar.«

»Nič ne ve. Najmanj ti! Garragan je danes nevarnejši, nego si moreš misliti. To ti jaz povem, Leslie Macpherson.«

Macpherson se je upiral. »V to blaznost se ne morem podati, Glorija. Nemogoče mi je storiti nekaj, kar se tolikanj upira mojemu prepričanju in zdravemu razumu. Nezmisljivo je dati človeku takšno orožje v roko. To so bile tvoje lastne besede, Glorija.«

Strmela je vanj, boreč se z divjimi naklepi. Tisoč načrtov ji je rojilo po glavi.

Macpherson se je obrnil k Heniksteinu. »Kako mislite vi o tem, grof Henikstein?«

Paže je obotavljaje se odgovoril: »Zame, ubogega Avstrijca, je milijon dolarjev pravljica vsota. Za vas morda ne pomeni mnogo. Saj ne poznam vaših denarnih razmer, Mr. Macpherson.«

»Za to vobče ne gre, grof Henikstein,« je nejevoljno vzdihnil Macpherson.

Zdaj je Glorija poskočila in vprašala, tresoč se od jeze: »Ali ti je žal denarja? Pa prodaj to smešno palačo! Kdo ji potrebuje? Jaz ne! Prodaj vilo v Meudonu! Prodaj Hillywater!«

Strgala si je lišp z vratu in prstov in ga zmetala Macphersonu pred noge.

»Prodaj to šaro, ki se mi stadi!«

Henikstein se je sklonil in pobral dragulje.

Macpherson je bil prebledel kakor zid.

»Krivico mi delaš, Glorija. Za denar ne gre. A tvoja volja naj se zgodi.«

30

Cez dva dni so Garragana okoli poldne po telefonu povabili, naj neugotoma pride v konstrukcijsko pisarno Macphersonove Motor Car Company. Rekli so, da ga Mr. Macpherson pričakuje.

Ko je Garragan dobil to sporočilo, ga je obšla taka silna slabost, da je moral sedeti. Naslonil je glavo v dlan in se zastrel v meandre na miznem prtu. Iznenemogel je bil in zbit, izčrpan človek, ki je čutil, da ni kos ne razburjenju poraza ne radosti zmage. Skeleče kopnenje po majhnem, tihem travniku, po mahnatem ležišču v gozdu, po sipini ob morju ga je glodalo in mu jemalo vso moč.

Njegov strah pred odločitvijo je bil toll neznošen, da se je že igral z mislijo, ali ne bi pustil vsega in se vrnil v Berlin. Po Nikolini dobroti je imel denar za pot. Vozil bi se v medpalubju in postal doma poljski delavec, ali bi si pa pri starem Pachalem služil kruh.

Tako je sedel Garragan pol ure med sanjami in resničnostjo. Nato se je zdrnil.

»Blazen sem,« je rekel na glas in skočil pokoncu. Kdor je prebil v ječi deset let, je zmerom nekoliko blazen, je pomislil, si obrisal pot strahu z zbeganega obraza in se odpeljal v tovarno, Trevely-anovi detektivki pa za njim.

Ko so ga privedli v Macphersonovo sobo, ga je spet napadla tista strašna slabost in mu zastrla pogled.

Macpherson ga je pozdravil z naklonom glave in mu pokazal stol.

Garragan je sedel. Celjosti so mu v groznici šklepetale.

»Preverili smo vaš izum, Mr. Garragan,« je s kamenito mirnostjo izpregovoril Macpherson. »Izvrsten je. Sklenili smo ga kupiti.«

Garraganu je zastalo srce. Radost ga je hotela zadušiti. Moral je priprejeti oči.

»Predlagam vam, da nam prepustite svoj izum proti enkratni odškodnini. Ali se v načelu strinjate s tem, Mr. Garragan?«

Garragan je odprl oči in pogledal Macphersona. Zakaj je bil Američanov obraz tako sovražen in poln mržnje?

»Strinjam se,« je tiho odvrnil Garragan.

»Ponudimo vam milijon dolarjev, ki jih takoj odštejemo.«

Garragan je odskočil, kakor da bi ga bil sunil v prsi. »Ali ne bo preveč, Mr. Macpherson?«

»Ne bo preveč.«

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za štiro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in ženitve se računajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za štiro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se računajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za štiro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obnem s naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana štev. 11842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičjoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Potniki

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Potnika

»Vojna« v industriji perila, kooptaciji in masi faktori, sprojimo takoj za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pouk

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Profesorica

»Vojna« v industriji perila, kooptaciji in masi faktori, sprojimo takoj za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo dobi

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Velepodjetje

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dekle

vajeno kuba in popravljanje, sprejem k dvema osebama na delu. Pojavila se v Kolodvorski ulici št. 34/II levo. 20486-2

Mojstra

za frizuro. Zakard škalske stave iskan. Ponudbe pod »Stalno zaposlenje« na oglasni oddelki »Jutra«. 20501-1

Vajenci-ke

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Učenca

sprejemam s 1. septembrom v »Sloveniji« na oglasni oddelki »Jutra«. 20485-44

Vajenca

ki ima najmanj 3 srednje ali visoke šole, tor hane in stanovanje doma, sprejme starostredno trgovino s specializiranimi, kolonialnim in materialnim blagom, v cenini met. Nalozijo poro oglasni oddelki »Jutra«. 20479-44

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prodajalka

mečane sruka, želi prenehati službo takoj ali pozneje. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20509-2

Prodaj

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gospodine, gostilne in obrtniki

ne zamudite ugodne prilike. Reči imamo za prodajo v sklopu Stanko Florjanc, telefon 190-1, Rosjeva cesta 3 pri Zmajem moem, po najnižji ceni. Vhod v sklopu sklopi dvorice. 190-6

Auto, moto

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Fiat avto

tipa 500, napredni proti hrani knjižice. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20506-10

Kupim

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stručnik za železo

rabljeno toda dobro obdržano, 150 cm dolžina, k. ym. Ponudbe na pasov: Jozef Mikar, ind. lesnih izdelkov, Maribor. 20523-7

Dopisi

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Spominjam

Prvi v nedeljo dopoldne. 20471-24

Stroji

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Moško kolo

in šivalni stroji z okroglimi delovnimi, poceni napredni v Dvornici, ulici št. 1, nadst. levo. 20465-29

Informacije

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prekle

Prekletim vae žaljivo beseda, katere sem govoril proti Regini Samar in Lini Berš. — M. Anžur, Predrovičeva 14. 20507-31

Kapital

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

10.000 Din posojila lečen za takoj, proti obznanju, kot garancija je bila v steno službe. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod znakom 10.000 Din takoj. 20460-46

Obrtne banke ljubli

vlogo 60.000 Din prodam ali dam kot posojilo. Pri- lika za dobitnika Obrtne banke. Vprašanja na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Obrtne banke«. 20504-46

50.000—100.000 Din posojila

proti zadostnemu jamstvu išče industrijsko-trgovsko podjetje. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Signuro«. 20486-16

Hranilne knjižice

vseh bank in posojilnic prodajamo. Ugodne cene. Kdor iste rabi, naj takoj ka ali pokopca. Za plačilo v bano čim. za- vod, Maribor, Aleksandrova 40. Za odgovor znamk za 3 Din. 20531-16

Naznanilo preselitve!

Centenemu občinstvu vljudo naznanjam, da smo se preselili v nove trgovske prostore na Tyrševo (Dunajsko) c. št. 14

to je v Mathianovi hiši

kjer bomo vodili damsko, moško in deško konfekcijo vseh vrst, kakor tudi druge, v našo stroko spadajoče predmete.

Priporočamo se centenemu občinstvu za čim večji obisk, vse naše cene dosežanje odjemalce pa prosimo, da nam še za naprej ohranijo dosedanje naklonenost!

Z odličnim spoštovanjem

Drago Gorup & Co.

Ljubljana 6647

KOMPLETNA OPREMA ZA PLETILNICO NOGAVIC!

20 kom. Ideal-avtomati, 10 delitev, 3. 3/4 s 118 iglami
15 » Corona avtomati 7 delitev, isto s 84 iglami
1 » Ideal avtomati 7 delitev, isto s 82 iglami
1 » Ideal avtomati 7 delitev, isto s 84 iglami
1 » Commercial avtomati 8 delitev, isto s 96 iglami
2 » Viktorija avtomati 7 delitev, isto s 84 iglami
1 » Exakt avtomati 7 delitev, isto s 84 iglami
1 » Viktorija avtomati 7 delitev, 2. 1/2 s 56 iglami
1 » Exakt avtomati 7 delitev, 3. 1/2 s 64 iglami
1 » Viktorija avtomati 7 delitev, 3. 1/2 s 76 iglami
1 » Börsneck Rundränder-stroji 5. 1/2 s 84 iglami
3 » Börsneck Rundränder-stroji, 5. 1/2 s 120 iglami
2 » J. & W. ročno-pletilni stroji 6/36 s kratkim vozom
2 » J. & W. ročno-pletilni stroji 5/20 cm s kratkim vozom
10 » G. F. G. ročno-pletilni stroji 6/36 s kratkim vozom
5 » G. F. G. ročno-pletilni stroji 6/26 s kratkim vozom
3 » G. F. G. ročno-pletilni stroji 6/27 s kratkim vozom
10 » G. F. G. ročno-pletilni stroji 6/20 s kratkim vozom
2 » J. & W. ročno-pletilni stroji 6/30 s kratkim vozom
2 » G. F. G. ročno-pletilni stroji 6/28 s kratkim vozom
1 » G. F. G. ročno-pletilni stroji 6/35 s dolгим vozom
8 » G. F. G. ročno-pletilni stroji 5/23 s dolгим vozom
7 » Köhler-Overlock-stroji
1 » Köhler-Flachkettel-stroj, 10 delitev
1 » Rundkettel-stroj, delitev 17
10 » Köhler-Rundkettel-stroji, delitev 9
4 » Schubert & Salzer Rundkettel-stroji, del. 8
1 » Köhler, Rundkettel-stroj, delitev 10
1 » Köhler, Ueberwendlich-Schäl-stroj
1 » Union, Trio Tite
1 » Wieland — oblikovalna in sušilna peč za nogavice razne oblike za moške in ženske nogavice
1 » hydr. stiskalica z 250 višine brez ogrevalnih plošč
1 » navijalni stroj »Grosser« s 60 vreteni za cevke 240/80
1 » navijalni stroj »Grosser« s 12 vreteni za cevke 330/120
1 » avtom. navijalno kolo

se poceni prodaja.

Stroji so vedno na ogled pri trdnji Avgust Ehrlich, Maribor.

RAZUMEN TRGOVEC NE UGIBA

kje bo oglaševal, kar ve, da ima le dnevnik z vedno polnim malim oglasnikom maso kupnomočnih čitateljev.

Pavel Knez

ki je umrl 8. avgusta 1934., previden s tolažili sv. vere. Pogreb bo v petek, dne 10. avgusta 1934., ob 9. uri na farno pokopališče v St. Rupretu.

St. Rupret na Dolenjskem, dne 8. avgusta 1934.

Rodbina Knez.

Zahvala.

Vsem, ki so nam izrazili ob bridki izgubi našega nepozabnega soproga in očeta, gospoda

IVANA ROZMANA

čevljarkega mojstra in posestnika

svoje sočutje na katerikoli način in počastili njegov spomin s tem, da so ga spremlili v tako lepem številu na njegovi zadnji poti, naša najiskrenejša zahvala.

Dalje se zahvaljujemo vsem darovalcem prekrasnih vencev in cvetja, pokojnikovim množestvilnim tovarštem in družtvom in vsem gospodim za lepe poslovilne besede. Vsem Bog plačaj! Maša zadušnica se bo brala v petek, dne 10. avgusta, ob 1/2. uri zjutraj v cerkvi sv. Jakoba.

V Ljubljani, dne 9. avgusta 1934.

Žalujoča soproga Uršula, sinova Ivan, Maks in ostalo sorodstvo.

6645

Premog drva in KARBO PAKETI

pri IV. SCHUM Dolenjska cesta Telefon 29-51

Uspeh za uspehom

zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega malega oglasnika!«

Komaj sta začela odklepiti vrata, sta ji-ma redarja na županovo znamenje, hop! hop! skočila za vrata. Strahovit pretep je nastal, zakaj vionila se kakopak nista hotela vdati kar tako. Nazadnje, ko sta izkupil nekaj poštenih, sta morala pa vendar odnehati.